

ENONTEKIÖ

TALOUSARVIO 2026
JA
TALOUSSUUNNITELMA 2027-2028

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2026.....	4
JOHDANTO.....	6
ASIAKIRJAN TARKOITUS.....	6
TALOUSARVION RAKENNE.....	6
TALOUSARVION SITOVUUS.....	6
TILIVELVOLLISET.....	7
TALOUSARVION SEURANTA.....	7
1 YLEINEN OSA - YHTEISET TAVOITTEET JA TALOUS.....	8
KUNNAN TULOPOHJA.....	8
VEROTULOT JA VALTIONOSUUDET.....	8
VUOSIKATE.....	9
KUNNAN ARVIOITUJEN TULOJEN JA MENOJEN SUHTEELLISET OSUUDET.....	11
KUNNAN NETTOINVESTOINNIT, VUOSIKATE JA POISTOT.....	12
LAINAT.....	12
ARVIO VUODEN 2025 TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA.....	12
YHTEENVETO TALOUDEN LUVUISTA.....	13
KUNTAKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET.....	14
Enontekiön kunnan strategia.....	14
Strategiset tavoitteet, mittarit ja vastuutaho.....	15
2 KÄYTTÖTALOUSOSA.....	16
Kunnanhallitus.....	18
Hallinto.....	21
Ympäristöterveydenhuolto.....	25
Elinvoimalautakunta.....	27
Elinvoima ja kehittäminen.....	29
Infrastrukturi.....	31
Hyvinvointilautakunta.....	34
Opetustoimi.....	36
Varhaiskasvatus.....	39
Kulttuuri, nuoriso ja vapaa-aika.....	42
Työllisyys.....	46
Ateria- ja puhtauspalvelut.....	48
3 TULOSLASKELMAOSA.....	51
4 INVESTOINTIOSA.....	53
5 RAHOITUSOSA.....	56
6 TYTÄRYHTIÖT.....	57
Enontekiön Vesihuolto Oy.....	57
Yhtiön tehtävä.....	57

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot.....	57
Henkilöstö.....	58
Talous ja tunnusluvut.....	58
Enontekiön Liikekiinteistöt Oy.....	59
Yhtiön tehtävä.....	59
Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot.....	59
Henkilöstö.....	60
Talous ja tunnusluvut.....	60
Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asunnot.....	61
Yhtiön tehtävä.....	61
Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot.....	61
Henkilöstö.....	62
Talous ja tunnusluvut.....	62
Enontekiön Lentoasema Oy.....	63
Yhtiön tehtävä.....	63
Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot.....	63
Henkilöstö.....	64
Talous ja tunnusluvut.....	64
ENF Infra Oy.....	66
Yhtiön tehtävä.....	66
Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot.....	66
Henkilöstö.....	66
Talous ja tunnusluvut.....	66

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2026

Vuoden 2026 talousarvion ja suunnitelmakauden 2027–2028 valmistelu käynnistettiin tänä vuonna poikkeuksellisesti viiveellä avainhenkilöiden vaihtumisten vuoksi. Varsinainen työ päästiin aloittamaan vasta lomakauden jälkeen, vaikka normaalisti prosessi on syytä käynnistää jo ensimmäisen osavuosikatsauksen valmistuttua. Viivästyksestä huolimatta työskentely säilyi hallittuna, ja kesällä valitut uudet luottamushenkilöt tarttuivat tehtävään esimerkillisen aktiivisesti ja vastuullisesti.

Enontekiön talous on taseen puskurin näkökulmasta keskimääräistä vahvempi verrattuna Suomen kuntien yleiseen tilanteeseen. Tästä huolimatta tulevien vuosien taloushaasteet edellyttävät kriittistä menojen tarkastelua sekä samanaikaista rohkeutta etsiä keinoja tulovirran kasvattamiseksi. Kunnanhallituksen lautakunnille antama talousraami oli tiukka, ja erityisesti Hyvinvointilautakunnalle osoitautui annetun kehityksen pitäminen vaikeaksi. Lautakuntien esitysten perusteet käsiteltiin kahdessa talousarvioseminaarissa, ja Hyvinvointilautakunnan esittämät ylitykset hyväksyttiin perusteltuina.

Päättävän toimintakauden aikana kunnan omistajaohjausta on vahvistettu lisäämällä vuoropuhelua tytäryhtiöiden kanssa. Tämä yhteistyö näkyi nyt myönteisesti myös talousarviotyössä; kuntakonsernin kokonaisuus hahmottui aiempaa selkeämmin ja suunnittelu oli johdonmukaisempaa.

Kuntastrategian – tai kuntasuunnitelman, kuten itse sitä haluan kutsua – osalta päädyimme ratkaisuun, joka tukee uuden valtuuston roolia kunnan tulevaisuuden suuntaajana. Sen sijaan, että strategia olisi hyväksytty talousarvion yhteydessä, se valmistellaan kevään aikana yhteistyössä päättäjien ja kuntalaisten kanssa ja tuodaan valtuuston päätettäväksi kesäkuussa tilinpäätöksen hyväksynnän yhteydessä. Tuolloin valtuustolla on takanaan jo vuosi kokemusta ja siten vahvempi näkemys kunnan kehittämisestä. Aikataulu mahdollistaa myös paremmin kuntalaisten ja eri yhteisöjen osallistamisen suunnittelutyöhön. Talousarvioon on varattu myös 10 000 euron määräraha osallistavaa budjetointia varten. Alkuvuodesta on tarkoitus kerätä kuntalaisilta ehdotuksia siitä, mihin määräraha käytettäisiin. Kunnan johtoryhmä valitsee ehdotuksista joukon, jotka etenevät äänestykseen ja lopulliseen päätöksentekoon. Osallistavan budjetoinnin hankkeen on tarkoitus toteutua vuoden 2026 aikana.

Vuoden 2026 talousarvio on laadittu noin 0,30 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Kunnanvaltuusto päätti nostaa veroja maltillisesti, mikä osoittaa vastuullista suhtautumista tulopohjan vahvistamiseen. Ilman veronkorotuksia alijäämä olisi ollut noin 0,45 miljoonaa euroa. Lähivuosien merkittävimmät taloushaasteet liittyvät valtionosuus uudistuksen vaikutuksiin sekä hankintalain uudistukseen, joka toteutuessaan lisäisi huomattavasti esimerkiksi ICT- ja palkkahallinnon kustannuksia.

Vuoden 2026 merkittävimmät investoinnit kohdistuvat Karesuvannon monitoimitalon rakentamiseen sekä Kilpisjärven vesi- ja viemärijärjestelmien kokonaisuudistukseen. Hankkeet ovat mittavia, mutta välttämättömiä kunnan elinvoiman, turvallisuuden ja palveluiden varmistamiseksi.

Suunnitelmakaudella on lisäksi tarpeen varautua Hetan alueen kunnallistekniikan laajentamiseen. Erityisesti Jyppyrän alueen vilkastunut tonttikysyntä antaa vahvat perusteet näille investoinneille. Päätöksenteko edellyttää ennakoivaa rohkeutta ja luottamusta tulevaan. Näkemykseni mukaan kyseinen investointi tukisi merkittävästi myös Hetan alueen kehitystä.

Vaikka talouden näkymät ovat valtakunnallisesti haastavat, näen Enontekiön tulevaisuuden valoisana. Syksyn aikana kiertämäni kunnan kylät ovat tuoneet esiin sekä myönteisiä viestejä että tarpeellista kriittisyyttä yhdenvertaisuuden ja tasapuolisuuden varmistamiseksi. Kylien välinen yhteistyö on alue, jonka vahvistaminen tuo paljon mahdollisuuksia — usein ilman merkittäviä taloudellisia kustannuksia. Meidän viranhaltijoiden ja päättäjien on tärkeää muistaa, että kuntalaiset haluavat tulla kuulluiksi ja osallistua kunnan kehittämiseen.

Haluan kiittää kaikkia valmisteluun osallistuneita luottamushenkilöitä, viranhaltijoita ja yhteistyökumppaneita rakentavasta työstä. Vuoden 2026 talousarvio on tiukka, mutta realistinen ja tulevaisuuteen katsova. Yhdessä voimme varmistaa, että Enontekiö säilyy elinvoimaisena, turvallisena ja kehittyvänä kotikuntana myös tulevinä vuosina.

Enontekiöllä 18.11.2025

Eero Ylitalo

vt. kunnanjohtaja / kunnallisneuvos

JOHDANTO

ASIAKIRJAN TARKOITUS

Kuntalain mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarviossa on otettava huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

TALOUSARVION RAKENNE

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, tuloslaskelman, rahoituksen ja investointien näkökulmista. Talousarviossa tulee osoittaa riittävät resurssit asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä osoittaa, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan. Suunnitelmien tulee turvata kunnan tehtävien hoitaminen niin, että kunnan talouden tasapaino voidaan säilyttää suunnittelukauden aikana. Talousarvion laadinnassa on otettu huomioon kuntakonsernin näkökulmaa talouden vastuissa ja velvoitteissa sekä toiminnan ja talouden tavoitteissa. Talousarviossa on osio tytäryhtiöille.

Taloussuunnitelman rakennetta noudatetaan myös tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa.

TALOUSARVION SITOVUUS

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään sekä kunnalle että kuntakonsernille toiminnan ja talouden tavoitteet siten, että talousarvio ja -suunnitelma toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarviossa valtuusto hyväksyy talousarviovuoden sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio on oikeudellisesti sitova, mutta taloussuunnitelma on vain ohjeellinen.

Taloussuunnitelma on kuitenkin kunnan viranomaisia ja viranhaltijoita toiminnallisesti velvoittava asiakirja. Se ohjaa talousarviovalmistelua. Siitä saa poiketa vain perustellusta syystä. Taloussuunnitelman velvoittavuus korostuu myös alijäämän kattamissäädösten myötä.

Talousarvion investointiosassa valtuustoon nähden sitovia ovat määritellyt investoinnit hankkeittain. Investointiosassa nettomeno hankkeittain sitoo valtuustoon nähden.

Talousarvioon hyväksytyt toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sitovat valtuustoa alempia viranomaisia samalla tavoin kuin määräraha. Tavoitteiden muuttaminen kesken vuoden edellyttää myös valtuuston päätöstä.

Tuloslaskelmaosassa sitovia valtuustoon nähden ovat määrärahojen ja tuloerien luonteiset erät. Rahoitusosassa sitovia valtuustoon nähden ovat määrärahojen ja tuloerien luonteiset erät. Poistot lasketaan valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti.

TILIVELVOLLISET

Tilivelvollisia ovat seuraavien toimielinten jäsenet: kunnanhallitus, tarkastuslautakunta, hyvinvointilautakunta, elinvoimalautakunta ja keskusvaalilautakunta. Tilivelvolliset viranhaltijat ovat seuraavat: Kunnanjohtaja, hallintojohtaja, sivistysjohtaja ja tekninen johtaja.

TALOUSARVION SEURANTA

Talousarvion seuranta toteutetaan hallintosäännön mukaisesti. Toimielimet/toiminta-alueet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain. Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan ao. toimielimille ja kunnanhallitukselle talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa päätetyllä tavalla.

1 YLEINEN OSA - YHTEISET TAVOITTEET JA TALOUS

KUNNAN TULOPOHJA

Vuonna 2026 Enontekiön kunnan verotulojen odotetaan kasvavan maltillisesti sekä kunnan tuloveroprosentin että kiinteistöveroprosenttien korotusten vaikutuksesta. Valtionosuuksiin liittyy epävarmuutta, sillä valtakunnalliset laskentaperustemuutokset voivat heikentää kunnan saamaa rahoitusta. Tulopohjan kannalta tämä korostaa tarvetta ennakoivaan talouden suunnitteluun.

Kokonaisuutena Enontekiön tulopohja vuonna 2026 on kohtuullisen vakaa ja ennakoitavissa, mutta ei sellaisenaan riittävä vastaamaan kaikkiin menojen nousupaineisiin ilman talouden tasapainottamista ja menojen hallittua sopeuttamista. Investointien priorisointi, palvelurakenteen kustannustehokkuuden lisääminen ja kunnan omien tulojen kehittäminen nousevat keskeisiksi tekijöiksi, kun pyritään saamaan kunnan talous kestäväälle pohjalle.

VEROTULOT JA VALTIONOSUUKSET

Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, yhteisöverosta ja kiinteistöverosta.

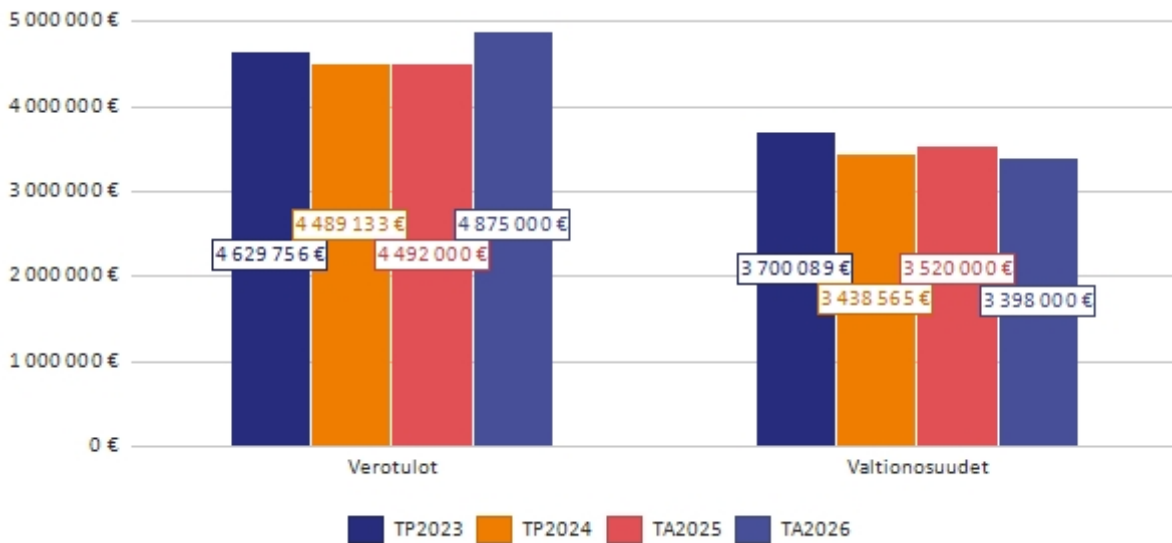
Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 29.10.2025 korottaa vuoden 2026 kunnan tuloveroprosenttia 0,1 % -yksikköä. Kiinteistöveroprosentteja korotettiin seuraavasti: maapohja yleinen + 0,01 % -yksikköä, vakituiset asuinrakennukset ja muut asuinrakennukset + 0,1 % -yksikköä. Muihin kiinteistöveroihin ei tehty korotuksia.

Vuoden 2026 tuloveroprosentti on 8,7 % ja kiinteistöveroprosentit ovat alla olevan taulukon mukaiset.

Kiinteistöveroprosentit	Vaihteluvälit 2026 (KiinteistöveroL)	ENONTEKIÖ 2025	ENONTEKIÖ 2026
Yleinen/ rakennukset	0,93-2,00	1,05	1,05
Yleinen/ maapohja	1,30-2,00	1,30	1,31
Vakituiset asuinrakennukset	0,41-1,00	0,55	0,65
Muut kuin vakituiset asuinrakennukset	0,93-2,00	1,15	1,25
Rakentamattomat rakennuspaikat	2,00-6,00	6,00	6,00
Voimalaitokset	0,93-3,10	0,93	0,93
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00-2,00	0,00	0,00

Vuonna 2026 verotuloja arvioidaan kertyvän 4,875 miljoonaa euroa. Kunnallisveron tuotoksi vuonna 2026 arvioidaan 3,065 miljoonaa euroa, yhteisöveron tuotoksi 0,526 miljoonaa euroa ja kiinteistöveroja arvioidaan saatavan 1,284 miljoonaa euroa.

Vuonna 2026 valtionosuuksia arvioidaan saatavan 3,398 miljoonaa euroa.

Verotulot ja valtionosuudet (1 000 €)	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Verotulot	4 630	4 489	4 492	4 875
Kunnan tulovero	3 032	2 946	2 961	3 065
Kiinteistövero	1 005	1 091	1 097	1 284
Osuus yhteisöveron tuotosta	592	451	434	526
Valtionosuudet	3 700	3 439	3 520	3 398

VUOSIKATE

Toimintakatteen jälkeen esitettävien verotulojen, valtionosuuksien ja rahoitustuottojen ja -kulujen jälkeen muodostuva vuosikate on 250 tuhatta euroa positiivinen. Poistojen, satunnaisten erien ja poistoeron muutoksen jälkeen talousarviovuoden 2026 tilikauden arvioidaan olevan 310 tuhatta euroa alijäämäinen.

Vuonna 2027 vuosikatteen arvioidaan olevan 532 tuhatta euroa ja vuoden 2028 arvio on 842 tuhatta euroa. Vuosiin 2027 ja 2028 sisältyy epävarmuutta mm. valtionosuusjärjestelmän muutoksen vuoksi.

Talouden tasapainon tärkein arviointikriteeri on vuosikate. Vuosikate ilmoittaa rahoitusylijäämän sen jälkeen, kun käyttötalouden nettomenot ja rahoituksen nettomenot on rahoitettu. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kate-luku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä.

Kuntaliitto on luonut seuraavat kriteerit tulorahoituksen riittävyyden eli vuosikatteen tason arvioinnille:

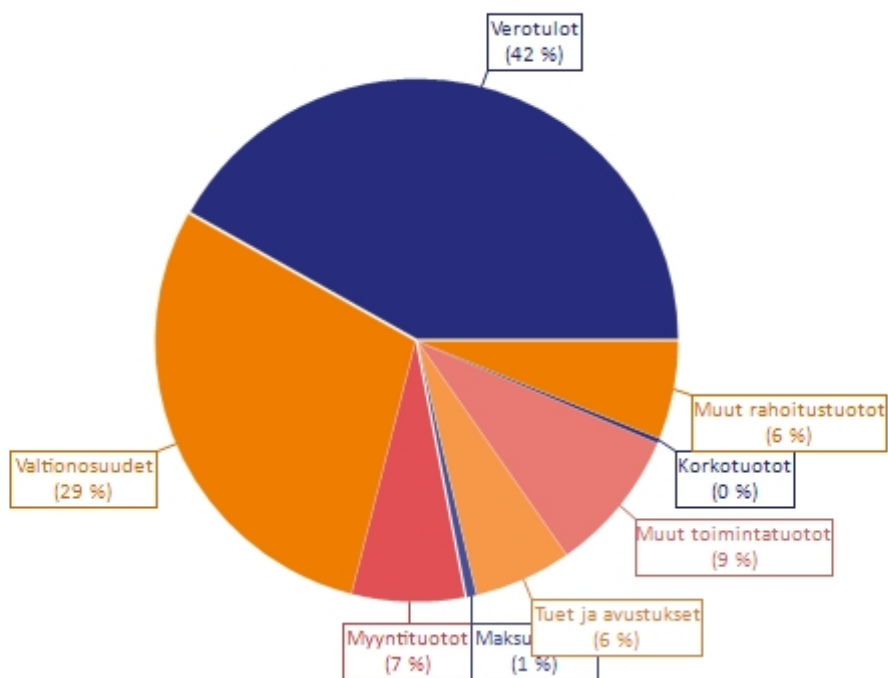
1. Vahva talous - Vuosikate riittää investointien nettomenon ja lainojen lyhennysten rahoittamiseen.
2. Tasapainossa oleva talous - Vuosikate riittää lainojen lyhennysten ja suunnitelman mukaisten poistojen eli korvausinvestointien rahoittamiseen.
3. Hyväksyttävän alarajalla oleva talous - Vuosikate on yhtä suuri kuin suunnitelman mukaiset poistot eli vuosikate riittää korvausinvestointien, mutta ei kokonaan lainojen lyhennysten rahoittamiseen.
4. Heikkenevä talous - Vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos poistojen jälkeen negatiivinen.

vinen. Tällöin vuosikatteella ei pystytä rahoittamaan suunnitelman mukaisia poistoja kokonaan eikä lainojen lyhennyksiä ollenkaan.

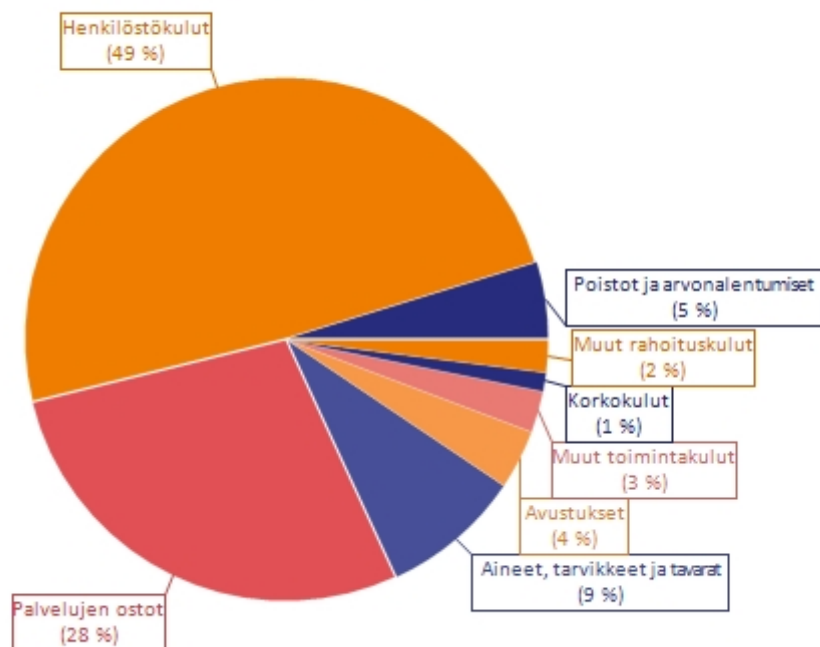
5. Kriisitalous - Vuosikate on negatiivinen, jolloin käyttö- ja rahoitusmenojen rahoittamiseen joudutaan ottamaan vierasta pääomaa.

KUNNAN ARVIOITUJEN TULOJEN JA MENOJEN SUHTEELLISET OSUUDET

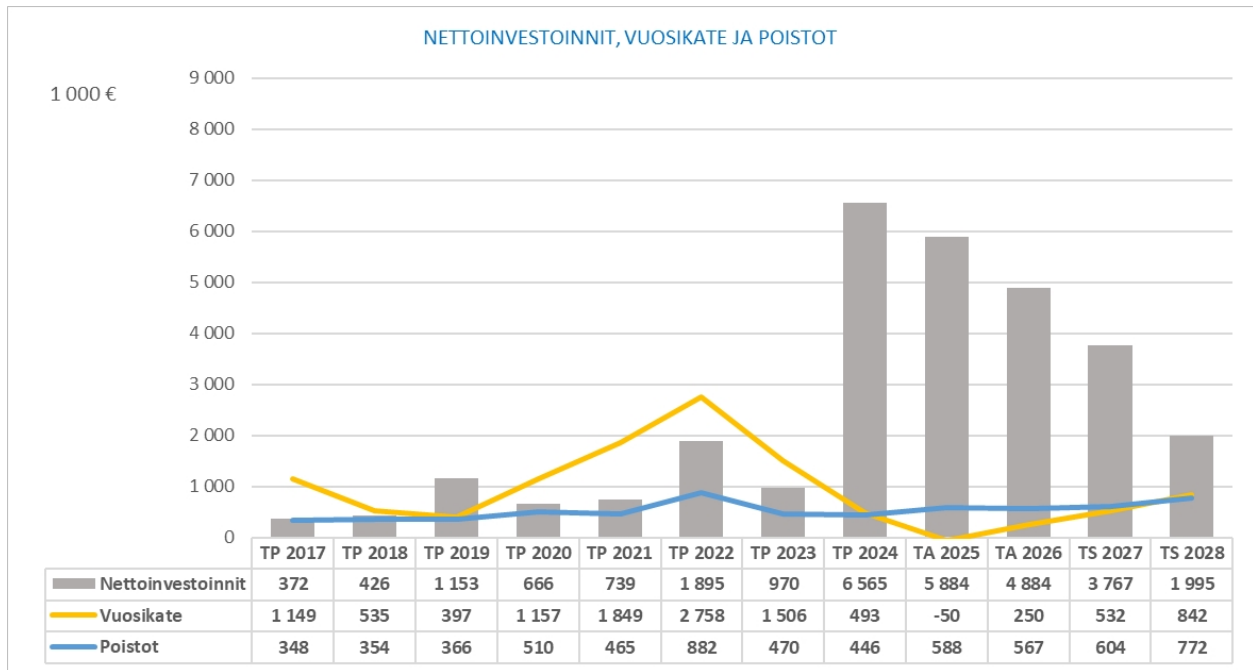
ENONTEKIÖN KUNTA

ENONTEKIÖN KUNTA

KUNNAN NETTOINVESTOINNIT, VUOSIKATE JA POISTOT

LAINAT

Vuosina 2026-2028 Enontekiön kunta velkaantuu noin 10,6 miljoonan euron nettoinvestointitarpeen vuoksi. Investointien rahoitus on suunniteltu katettavan pääosin lainarahoituksella. Vuonna 2026 pitkäaikaisten lainojen määrän arvioidaan nousevan noin 4,7 miljoonaa euroa ja lainamäärä vuoden 2026 lopussa arvioidaan olevan noin 8,0 miljoonaa euroa, joka on noin 4 700 €/ asukas. Vuosina 2027-2028 lainamäärän lisäys olisi noin 5,0 miljoonaa euroa ja lainamäärä vuoden 2028 lopussa noin 13 miljoonaa euroa.

ARVIO VUODEN 2025 TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA

Tilinpäätöksen 2025 ennustetaan toteutuvan noin 210 tuhatta euroa alijäämäisenä, joka olisi kuitenkin noin 450 tuhatta euroa muutettua talousarviota parempi.

YHTEENVETO TALOUDEN LUVUISTA

ENONTEKIÖN KUNTA

Yhteenveto talouden luvuista	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Asukasluku	1 789	1 813	1 770	1 764	1 735	1 720
Tulovero-%	21,25%	21,25%	8,61%	8,6%	8,6%	8,7%
Kiinteistövero-%						
Yleinen	1,05%	1,05%	1,05%	1,05%	1,05%	1,05%
Maapohja				1,30%	1,30%	1,31%
Vakituiset asunnot	0,55%	0,55%	0,55%	0,55%	0,55%	0,65%
Muut asuinrakennukset	1,15%	1,15%	1,15%	1,15%	1,15%	1,25%
Voimalaitokset	0,93%	0,93%	0,93%	0,93%	0,93%	0,93%
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Rakentamattomat rakennuspaikat	3,00%	3,00%	3,00%	6,00%	6,00%	6,00%
Toimintatulot (1 000 eur)	3 496	3 238	2 763	2 320	2 468	2 629
Toimintamenot (1 000 eur)	19 083	19 749	10 161	10 378	10 814	11 018
Verotulot (1 000 eur)	6 808	7 179	4 630	4 489	4 492	4 875
Valtionosuudet (1 000 eur)	9 712	9 856	3 700	3 439	3 520	3 398
Vuosikate (1 000 eur)	1 849	2 758	1 506	493	-50	250
% poistoista	398%	313%	320%	111%	-9%	44%
Nettoinvestoinnit (1 000 eur)	739	1 895	970	6 565	5 884	4 884
Lainakanta (1 000 eur)	4 803	4 311	554	2 913	8 523	8 049
Lainakanta, eur/asukas	2 685	2 378	313	1 651	4 912	4 680

KUNTAKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET

Enontekiön kunnan strategia

Enontekiön kunnan strategia

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista (kuntalaki 37 §). Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kuntastrategia on otettava huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Enontekiön kuntastrategian 2022-2025 otsikko on "Ihmiset - Hyvinvointi - Asuminen - Elinvoima"

Kuntastrategia on laadittu yhdessä laajasti osallistaen touko-joulukuussa 2021 sekä alkuvuodesta 2022.

Strategian valmisteluun ovat osallistuneet kuntalaiset, kunnan henkilöstö, luottamushenkilöt ja kunnan sidosryhmät. Kuntastrategiakyselyihin saatiin 115 vastausta ja luonnosversioihin 41 palautetta.

Kuntastrategia määrittää valtuustokauden 2021-2025 painopisteet, vision vuodelle 2030, kunnan arvot ja olemassa olon tarkoituksen sekä valtuustokauden strategiset projektit.

Enontekiön kunnanvaltuusto on hyväksynyt kunnan strategian kaudelle 2021–2025 kokouksessaan 18.5.2022 § 26.

Talousarvion ja taloussuunnitelman tulee perustua kuntastrategiaan. Kuntastrategian toimeenpanosta vastaavat kunnan henkilöstö ja luottamushenkilöt. Kuntastrategian seurantavastuu on kunnanhallitukselle ja kunnan johtoryhmällä.

Seurannassa käytettävät mittarit on määritelty kunnanhallituksessa 30.8.2022. Kuntastrategian toteutumista arvioidaan valtuustotasolla vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä yhteistyössä tarkastuslautakunnan kanssa.

Keskeisimpiä seurattavia asioita ovat valtuustokauden strategiset projektit.

Enontekiön kuntastrategia 2022–2025

Valtuustokauden strategiset projektit

IHMISET

- ✓ Aidon paikallisen identiteetin esiin nostaminen
- ✓ Yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen lisääminen
- ✓ Osallistumisen ja vaikuttamisen uudet kanavat
- ✓ Kolmannen sektorin toiminnan tukeminen
- ✓ Arjen kansainvälisyyden ja monikulttuurisuuden tukeminen
- ✓ Saamenkielen ja kulttuurin edistäminen

HYVINVOINTI

- ✓ Laadukkaat peruspalvelut ja terve kuntatalous
- ✓ Hyvinvointikertomuksen päivittäminen ja hyvinvointisuunnitelman tavoitteellisuus
- ✓ Luonnon monimuotoisuus hyvinvoinnin edistäjänä
- ✓ Hallittu sopeutuminen soten jälkeiseen aikaan
- ✓ Maakunnallinen ja valtakunnallinen edunvalvonta
- ✓ Arjen turvallisuudesta huolehtiminen

ASUMINEN

- ✓ Palvelujen saavutettavuuden edistäminen
- ✓ Viihtyisä ja turvallinen rakennettu ympäristö
- ✓ Asunto- ja tonttitarjonnan parantaminen
- ✓ Ilmastonmuutokseen reagoiva rakentaminen
- ✓ Vihreän siirtymän investoinnit/toimet ja energiatehokkuus
- ✓ Monipaikkaisuuden ja etätyön hyödyntäminen

ELINVOIMA

- ✓ Ympärivuotisen matkailun kehittäminen
- ✓ Poro- ja luontaiselinkeinojen vahvistaminen
- ✓ Monipuolisen yritystoiminnan tukeminen
- ✓ Työvoiman saatavuuden varmistaminen
- ✓ Ounas-Pallas-Yllästunturin kansallispuiston nimeäminen
- ✓ Enontekiö on kaivosvapaa kunta jatkossakin
- ✓ Lentokenttätoiminnan aktivoiminen
- ✓ Yleinen saavutettavuuden parantaminen
- ✓ Strateginen maanhankinta kunnalle

Strategiset tavoitteet, mittarit ja vastuutaho

2 KÄYTTÖTALOUSOSA

Talousarvion ja -suunnitelman käyttötalousosassa valtuusto asettaa kunnan **toiminnalliset tavoitteet** ja osoittaa tavoitteiden edellyttämän **nettomenon (toimintakate)** toimielimelle tehtävien hoitamiseen. Valtuustoon nähden sitovia ovat lautakuntien toimintakatteet.

(1 000 €)	TA 2026
ENONTEKIÖN KUNTA (1)	
TOIMINTATUOTOT	2 629
TOIMINTAKULUT	- 11 018
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 8 389
Kunnanhallitus (1)	
TOIMINTATUOTOT	64
TOIMINTAKULUT	- 1 447
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 383
Hallinto (1)	
TOIMINTATUOTOT	64
TOIMINTAKULUT	- 1 242
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 178
Ympäristöterveydenhuolto (1)	
TOIMINTATUOTOT	
TOIMINTAKULUT	- 205
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 205
Elinvoimalautakunta (1)	
TOIMINTATUOTOT	1 635
TOIMINTAKULUT	- 3 530
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 895
Elinvoima ja kehittäminen (1)	
TOIMINTATUOTOT	133
TOIMINTAKULUT	- 672
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 539
Infrastruktuuri (1)	
TOIMINTATUOTOT	1 502
TOIMINTAKULUT	- 2 858
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 356
Hyvinvointilautakunta (1)	
TOIMINTATUOTOT	930
TOIMINTAKULUT	- 6 041
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 5 111
Opetustoimi (1)	
TOIMINTATUOTOT	429
TOIMINTAKULUT	- 3 447
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 3 019
Varhaiskasvatus (1)	
TOIMINTATUOTOT	45
TOIMINTAKULUT	- 776
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 731

(1 000 €)	TA 2026
Kulttuuri, nuoriso ja vapaa-aika (1)	
TOIMINTATUOTOT	180
TOIMINTAKULUT	- 712
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 532
Työllisyys (1)	
TOIMINTATUOTOT	5
TOIMINTAKULUT	- 641
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 636
Ateria- ja puhtauspalvelut (1)	
TOIMINTATUOTOT	271
TOIMINTAKULUT	- 465
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 194

Kunnanhallitus

Enontekiön kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnon, talouden ja toiminnan johtamisesta sekä valtuuston päätösten täytäntöönpanosta.

Kunnanhallitus huolehtii kunnan talousarvion valmistelusta, talouden seurannasta ja omistajaohjauksesta sekä johtaa kunnan henkilöstöpolitiikkaa.

Lisäksi kunnanhallitus vastaa kunnan edunvalvonnasta, toimialojen yhteensovittamisesta ja kunnan toiminnan kehittämisestä sekä huolehtii kunnan toiminnan lainmukaisuudesta ja tehokkuudesta.

Kunnanhallituksen alaisia toimialoja ovat hallinto ja ympäristöterveydenhuolto.

Toimintaympäristön muutokset

Enontekiön toimintaympäristö muuttuu vuosina 2025–2026 useilla rintamilla. Muuttoliikkeestä johtuen kunnan väestön väheneminen on monia maakunnan kuntia maltillisempaa. Mutta myös Enontekiöllä huoltosuhte kasvaa, ja se lisää palvelutarpeita ja heikentää tulopohjaa. Kunnan merkittävin toimiala luontaistalouden ohella on matkailu. Sen kehittymisen haasteena on sesonkimuotoinen lyhytkestoisuus ja sen myötä työvoiman saatavuus. Osaaville tekijöille on tarvetta myös sote-sektorilla, varhaiskasvatuksessa ja teknisissä palveluissa. Kansainvälisen työvoiman kasvava merkitys edellyttää kunnalta sujuvaa kotouttamista ja toimivia asumisratkaisuja.

Hyvinvointialueen toiminnan vakiintumisesta huolimatta pitkät välimatkat ja henkilöstön vaihtuvuus aiheuttavat edelleen haasteita sosiaali- ja terveyspalvelujen saavutettavuudessa. Kunta joutuu panostamaan ennaltaehkäisevään työhön ja ikääntyneiden kotona asumisen tukemiseen sekä tiivistämään yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa, jotta lähipalvelut pysyvät toimivina. Hyvinvointialueen talouden sopeuttamistoimet heijastuvat myös kunnan toimintaan ja kuntalaisten arkeen.

Matkailu on edelleen Enontekiön elinvoiman keskeinen veturi, mutta siihen vaikuttavat lentoliikenne, kansainvälinen turvallisuustilanne, sääolosuhteet ja ympäristövaatimusten kiristyminen. Kilpisjärven ja Hetan alueiden kasvava matkailukysyntä edellyttää investointeja tieverkkoon, pysäköintiin, opasteisiin ja jätehuoltoon sekä luonnon kulutuskestävyyden varmistamista. Samalla matkailun ja poroelinkeinon yhteensovittaminen vaatii ennakoivaa suunnittelua.

Saavutettavuus on ratkaisevaa niin asukkaille kuin elinkeinoille. Enontekiön lentokentän kehitys, Norjan tieyhteydet ja rajanylityksen sujuvuus Kilpisjärvellä vaikuttavat merkittävästi arjen asiointiin ja matkailun kilpailukykyyn. Myös valokuituverkkojen laajeneminen kylille on tärkeää yritystoiminnalle ja etätöiden mahdollisuuksille.

Kustannustason nousu ja epävarma valtionosuuskehitys haastavat kuntataloutta. Samalla investointitarpeet kasvavat muun muassa koulukiinteistöissä, liikuntapaikoissa, asumisessa ja matkailun edellyttämässä infraruktuurissa. Tämä edellyttää tarkkaa priorisointia.

Ilmastonmuutos vaikuttaa erityisesti talvikauden lumivarmuuteen, joka on keskeinen osa Enontekiön matkailun vetovoimaa. Sään ääri-ilmiöiden lisääntyminen heijastuu kunnossapitoon, turvallisuuteen ja infraruktuurin kustannuksiin. Toisaalta vihreä siirtymä tarjoaa mahdollisuuksia uusiutuvan energian ratkaisuille ja energiatehokkuuden parantamiseen kunnan kiinteistöissä.

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset	8,3	8	6,5
Määräaikaiset	1,5	1	1,7
Yhteensä	9,9	9	8,2

Talous

Enontekiön kunnan taloudellinen asema on edelleen keskimääräistä vahvempi, sillä taseessa on kertynyttä puskuria. Viime vuosien kehitys ja erityisesti tulevaisuuden näkymät edellyttävät kuitenkin talouden huolellista ja jatkuvaa seurantaa koko suunnitelmakauden ajan. Talousarviota laadittaessa tavoitteeksi asetettiin, että emokunnan talous olisi ylijäämäinen vuonna 2028, ja että myös konsernitason talous tasapainottuisi viimeistään vuosikymmenen vaihteessa. Tavoitteeseen pyritään hillitsemällä kustannusten kasvua tarkalla henkilöstöpolitiikalla sekä arvioimalla kunnan kiinteistömassaa aiempaa systemaattisemmin.

Kunnan tulopohjaa vahvistetaan kunnanvaltuuston 29.10.2025 tekemien linjausten mukaisesti maltillisilla veronkorotuksilla. Tuloveroprosenttia nostettiin 0,1 prosenttiyksikköä, jolloin veroprosentiksi tulee 8,7 %, mikä sijoittuu maakunnan keskitasolle. Korotuksen vaikutus yksittäisen kuntalaisen talouteen on varsin kohtuullinen: noin 3 500 euroa kuukaudessa ansaitsevan, ilman verovähennyksiä veroa maksavan henkilön kuukausittaiset verot kasvavat arviolta noin 3,50 eurolla.

Kiinteistöverotuksessa tehtiin niin ikään maltillisia tarkistuksia. Yleinen kiinteistövero maapohjasta nousi 0,01 prosenttiyksikköä tasolle 1,31 %, kun taas yleinen kiinteistövero rakennuksista säilyi ennallaan 1,05 prosentissa. Vakituisten asuinrakennusten veroprosenttia korotettiin 0,1 prosenttiyksikköä 0,65 prosenttiin, mikä tarkoittaa noin 100 euron lisäkustannusta vuodessa verotusarvoltaan 100 000 euron kiinteistön omistajalle. Muiden asuinrakennusten veroprosentti nousi 0,1 prosenttiyksikköä 1,25 prosenttiin; tämän vaikutus 50 000 euron arvoisen rakennuksen omistajalle on noin 50 euroa vuodessa.

Veromuutokset kasvattavat kunnan vuosittaista tulokertymää arviolta noin 150 000 eurolla. Korotusten taso pidettiin harkitun vähäisenä, jotta kunta säilyttäisi valmiuden reagoida mahdollisiin tuleviin muutoksiin sekä jättäisi liikkumavaraa tulopohjan lisävahvistamiselle tulevina vuosina. Kunnan kokonaisverotaso on korotusten jälkeen edelleen hieman maakunnan keskiarvoa alempi.

Suunnitelmakaudelle sijoittuu myös useita investointeja, joilla pyritään vähentämään kiinteistökannan korjausvelkaa sekä vahvistamaan kunnan elinvoimaa. Investoinneilla tuetaan mahdollisuuksia kiinteistöjen uudistotuotannolle ja väestönkasvulle, mikä edellyttää päättäjiltä sekä rohkeutta että luottamusta kunnan pitkän aikavälin kehitykseen. Kunnan talouden vahvistaminen ja hallittu investointipolitiikka muodostavat yhdessä perustan Enontekiön elinvoimaiselle tulevaisuudelle.

Tuloslaskelma (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	88	47	64	68	64
Myyntituotot	51	21	32	32	32
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	38	26	32	36	32
Muut toimintatuotot	- 1				
TOIMINTAKULUT	- 1 525	- 1 431	- 1 447	- 1 444	- 1 435
Henkilöstökulut	- 661	- 653	- 628	- 609	- 610
Palkat ja palkkiot	- 542	- 530	- 506	- 487	- 488
Henkilösivukulut	- 119	- 123	- 122	- 122	- 122
Eläkekulut					
Muut henkilösivukulut					
Palvelujen ostot	- 694	- 729	- 768	- 785	- 777
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 48	- 30	- 32	- 32	- 31
Avustukset	- 100				
Muut toimintakulut	- 21	- 19	- 18	- 18	- 17
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 437	- 1 383	- 1 383	- 1 376	- 1 371

Hallinto

Hallinnon toimiala sisältää yleishallinnon, vaalit ja hallinnon.

Yleishallinto sisältää kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, nuorisovaltuuston, vammaisneuvoston, vanhusneuvoston ja verotuskustannusten kustannuspaikat.

Hallinto sisältää hallintopalveluiden, ICT-palveluiden, henkilöstöhallintopalveluiden, työsuojelun, hallinnon autojen, yhteispalvelupisteen ja viestinnän kustannuspaikat.

Toiminnan painotukset ja keskeiset muutokset

Suunnitelmakaudella 2026–2028 hallinnon toimialan painopisteenä on kunnan päätöksenteon, talousohjauksen ja hallintopalvelujen sujuvoittaminen sekä toimintavarmuuden vahvistaminen. Yleishallinnossa kehitetään sisäisiä prosesseja ja tehostetaan kunnan viestintää, jotta palvelut ovat entistä saavutettavampia ja toimivampia.

Toimialaa kehitetään myös vastaamaan kiristuvia tietosuojaja- ja tietoturva vaatimuksia. Suunnitelmakaudella varmistetaan järjestelmien ajantasaisuus ja vahvistetaan turvallisia toimintakäytäntöjä. Lisäksi toimintaa tarkastellaan talouden tasapainottamisen näkökulmasta, mikä edellyttää resurssien huolellista kohdentamista ja prosessien jatkuvaa arviointia.

Kokonaisuutena hallinnon toimiala suuntaa kohti tehokkaampaa, turvallisempaa ja avoimempaa hallintoa, joka tukee kunnan strategisia tavoitteita ja palvelukyvyyn parantamista.

Tavoitteet, mittarit ja vastuut

1. Hyvinvointi - Laadukkaat peruspalvelut ja terve kuntatalous

Tavoite: Varmistetaan asukkaille laadukkaat peruspalvelut samalla kun huolehditaan kuntatalouden kestävydestä.

Toimenpiteet Palveluita ja hallintoa digitalisoidaan lisäämällä sähköistä asiointia ja ottamalla käyttöön uusia digiratkaisuja.

Tukipalvelujen laatua vahvistetaan selkeyttämällä ICT-ohjeistusta, uudistamalla järjestelmiä ja prosesseja sekä parantamalla yhteishankintojen ja digipalvelujen toimivuutta.

Talouden toteutumista seurataan kuukausittain ja talousarviopoikkeamiin reagoidaan tarkoituksenmukaisella tavalla. Henkilöstön talousosaamista vahvistetaan.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Digitalisoitujen palvelujen määrän lisäys (lisäysten kpl-määrä)	0	2
Ajantasaisten ICT -ohjeiden osuus (% kaikista ohjeista)	0	100
Taloustalutuksiin osallistuneiden osuus (% kutsutuista)	0	100
Kunnan tilikauden tulos on enintään 0,310 M€ alijäämäinen (toteutui = 100, ei toteutunut = 0)	0	100
Kunnan investointien tulorahoitus-% on vähintään 5 (toteutui = 100, ei toteutunut = 0)	0	100
Vastuu	kunnanjohtaja, hallintojohtaja	

1. Hyvinvointi - Arjen turvallisuudesta huolehtiminen

Tavoite: Parannetaan kunnan henkilöstön tietoturvaosaamista sekä ehkäistään tietoturvaloukkauksia ja tietosuojariskejä.
Toimenpiteet Kuukausittaiset simuloidut tietojenkalastelutestit henkilöstölle.

Tietoturvakoulutuksen järjestäminen koko henkilöstölle vuosittain.

Tietoturvapoikkeamien kirjaaminen ja raportointi johdolle.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Tietoturvakoulutuksiin osallistuneiden osuus (%)	0	100
Tietoturvapoikkeamien määrä/vuosi (hlökohtaiset)	0	0
Tietojenkalastelutesteissä onnistuneiden osuus (%)	0	85
Vastuu	hallintojohtaja	

2. Elinvoima - Työvoiman saatavuuden varmistaminen
Tavoite: Osaavan työvoiman saatavuus ja pysyvyys Enontekiöllä.
Toimenpiteet Rekrytointia tehostetaan kohdennetuilla kampanjoilla, näkyvällä työpaikkailmoittelulla, työnantajamielikuvan vahvistamisella sekä yhteistyöllä oppilaitosten ja alan verkostojen kanssa.

Henkilöstön osaamista ja hyvinvointia parannetaan kehityskeskusteluihin, koulutuksiin, hyvinvointieduin sekä joustavilla työaika- ja etätyökäytännöillä.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Rekrytointikampanjoiden määrä vuodessa (kpl)	0	1
Avointen työpaikkojen täyttöaste (% täytetty/avoimet)	0	100
Työvoiman saatavuuteen liittyvät yhteistyötilaisuudet yritysten/sidosryhmien kanssa (kpl/vuosi)	0	2
Henkilöstön hyvinvointikysely (tehty=100, ei tehty=0)	0	100
Vastuu	kunnanjohtaja	

3. Ihmiset - Osallistumisen ja vaikuttamisen uudet kanavat
Tavoite: Kuntalaisten ja kolmannen sektorin osallistumismahdollisuudet ja paluuvaihteinen viestintä.
Toimenpiteet Jatketaan osallistavaa budjetointia toteuttamalla osallistava budjetointi vuonna 2026.

Kehitetään kuntalaisaloite- ja palauteprosessi yhtenäistämällä toimintatavat koko organisaatiossa.

Laaditaan ja jalkautetaan uusi kuntastrategia laajalla kuntalaisten sähköisellä ja fyysisellä osallistamisella.

Luottamushenkilöille järjestetään koulutusta kunnan organisaatiosta, päätöksenteosta ja sähköisten järjestelmien käytöstä.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Uusien osallistumiskanavien avaaminen (kpl)	0	2
Järjestettyjen kuntalais- tai yhdistysfoorumien määrä (kpl)	0	4
Annettujen kannanottojen ja osallistumisprosessin palaute (käsitellyt kuntalaisaloitteet %)	0	100
Valtuustotyön perehdytysprosessin kattavuus (osallistumisprosentti)	0	100
Osallistavan budjetoinnin toimenpide toteutui (toteutui=100, ei toteutunut=0)	0	100

Vastuu kunnanjohtaja

3. Ihmiset - Saamenkielen ja kulttuurin edistäminen

Tavoite: Saamenkielisten ja -kulttuuristen oikeuksien ja palveluiden jatkuva kehittäminen.

Toimenpiteet Kehitetään saamenkielisten palveluiden ja materiaalien tarjontaa verkkosivuilla, ja keskeiset ajankohtaiset tiedotteet julkaistaan myös saameksi. Osallistutaan alueellisiin ja valtakunnallisiin saamen kieli- ja kulttuurihankkeisiin sekä tehdään yhteistyötä Saamelaiskäräjien kanssa tietotaidon ja materiaalituotannon kehittämiseksi. Tuetaan henkilöstön osallistumista saamen kielikoulutukseen kehittämällä ja laajentamalla koulutusmahdollisuuksia sekä lisäämällä osallistujamääriä.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Saamen kielikoulutuksiin osallistuneiden määrä (kpl/vuosi)	0	2
Saamenkielisten ajankohtaisten uutisten/tiedotteiden määrä verkkosivuilla (kpl/vuosi)	0	4
Vastuu	hallintojohtaja	

4. Asuminen - Monipaikkaisuuden ja etätyön hyödyntäminen

Tavoite: Monipaikkaisen asumisen ja etätyön edellytysten jatkuva kehittäminen

Toimenpiteet Kehitetään etätyötiloja ja -palveluja laajentamalla kunnan etätyöpisteverkostoa (Hetasta Kilpisjärvelle), parantamalla tietoliikenneyhteyksiä ja tehostamalla tiedotusta. Monipaikkaisten asukkaiden tiedotusta ja yhteisöllisyyttä vahvistetaan kokoamalla sekä julkaisemalla ajankohtaiset tiedot palveluista ja tapahtumista kunnan verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Kunnan tarjoamien etätyötilojen käyttöaste (%)	0	100
Monipaikkaisille kohdennettujen tilaisuuksien määrä (kpl/vuosi)	0	1
Uusien etätyötilojen tai -toimintojen avaaminen (kpl)	0	2
Vastuu	kunnanjohtaja	

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset	8,3	8	6,5
Määräaikaiset	1,5	1	1,7
Yhteensä	9,9	9	8,2

Talous

Tuloslaskelma (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	88	47	64	68	64
Myyntituotot	51	21	32	32	32
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	38	26	32	36	32
Muut toimintatuotot	- 1				
TOIMINTAKULUT	- 1 345	- 1 228	- 1 242	- 1 234	- 1 220
Henkilöstökulut	- 663	- 653	- 628	- 609	- 610
Palkat ja palkkiot	- 543	- 530	- 506	- 487	- 488
Henkilösivukulut	- 120	- 123	- 122	- 122	- 122
Eläkekulut					
Muut henkilösivukulut					
Palvelujen ostot	- 514	- 526	- 564	- 575	- 562
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 48	- 30	- 32	- 32	- 31
Avustukset	- 100				
Muut toimintakulut	- 20	- 19	- 18	- 18	- 17
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 257	- 1 181	- 1 178	- 1 166	- 1 156

Ympäristöterveydenhuolto

Enontekiön alueen ympäristöterveydenhuollosta vastaa Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuolto toiminta-alueena Enontekiö, Kittilä, Muonio ja Sodankylä. Toiminta-alueen kunnat ovat sopineet yhteistoiminta-alueen perustamisesta vuoden 2014 alusta lukien. Sopimuksen mukaisesti isäntäkuntana toimii Sodankylä, joka järjestää ympäristöterveydenhuollon jäsenkuntien puolesta ja laskuttaa vuosittain maksusuudet jäsenkunnilta.

Ympäristöterveydenhuollon tehtäviin kuuluu vastata elintarvikevalvonnasta, ympäristöhygieenisestä valvonnasta, tupakkalain noudattamisen valvonnasta, nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta sekä eläinlääkintähuollosta ja eläinsuojelusta.

Toiminnan painotukset ja keskeiset muutokset

Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuollon jäsenkuntana Enontekiö pyrkii vaikuttamaan paikallisten riskien huomioimiseen valvonnassa, resurssien kohdentamiseen Enontekiön tarpeisiin, matkailun sesonkivalvontaan ja eläinlääkäripalvelujen saavutettavuuteen.

Tulevaisuuden keskeiset muutokset liittyvät muun muassa sähköisiin valvontamenetelmiin ja etävalvontaan sekä eläinlääkintähuollon päivystyksen kehittämiseen.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset	0		
Määräaikaiset			
Yhteensä	0	0	0

Talous

Tuloslaskelma (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTAKULUT	- 180	- 203	- 205	- 210	- 215
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					
Henkilösivukulut					
Eläkekulut					
Muut henkilösivukulut					
Palvelujen ostot	- 180	- 203	- 205	- 210	- 215
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Avustukset					
Muut toimintakulut					
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 180	- 203	- 205	- 210	- 215

Elinvoimalautakunta

Elinvoimalautakunnan tehtävänä on vastata toimialansa lainsäädännön mukaisesti, kunnanhallituksen alaisuudessa ja lautakunnan roolin mukaisesti elinvoimaproseessista.

Elinvoimalautakunta vastaa

- infrapalveluista eli kunnan rakentamisesta, kiinteistöpalveluista, kunnallistekniikasta, mittaustoimesta, ympäristönhoidosta, yleisistä alueista, kunnalle kuuluvista liikenneväylistä, yksityisteistä, kunnan metsistä, kaukolämmöstä ja moottorikelkkareiteistä, kunnan rakennusvalvonnasta, ympäristönsuojelusta sekä maastoliikennelain ja vesilain mukaisista lupa- ja valvontaviranomaispalveluista.
- elinvoimasta ja kehittämisestä, joihin kuuluvat kehittämishankkeet, kunnan yleinen edunvalvonta ja yrityspalveluiden järjestäminen. Kehittämisessä erityispainopiste on alueen saavutettavuudessa ja matkailun kehittämisessä.

Elinvoimalautakunta päättää talousarvion puitteissa yleisten lautakunnille kuuluvien tehtävien lisäksi niistä asioista, jotka lautakunnan toimialaa koskevassa lainsäädännössä on annettu niiltä osin kuin päätösvaltaa ei ole lainsäädännössä ja hallintosäännössä osoitettu kunnanhallitukselle tai -valtuustolle. Lautakunta päättää päätösvallan siirtämisestä alaisilleen viranhaltijoille toimialansa mukaisissa tehtävissä.

Toimintaympäristön muutokset

Elinvoimalautakunta on tunnistanut talouden sopeuttamisen tarpeen, ja toiminta suunnataan tiukemmassa taloudellisessa kehyksessä valittuihin ja vaikuttavimpiin kehittämistoimenpiteisiin. Uuden rakentamislain muutokset huomioidaan rakennusjärjestyksen uudistamisessa ja lupamenettelyissä. Mahdollisen kiinteistöselvityksen käynnistäminen vahvistaa veropohjaa ja tukee tulokehitystä tulevana vuosina, samalla kun vuokratulojen merkitys kunnalle kasvaa. Taloudellisia riskejä aiheuttavat yleinen kustannuspaine ja lainsäädäntömuutokset, mutta mahdollisuuksia luovat kiinteistö- ja vuokratulojen kasvu sekä strategisesti kohdennetut kehittämistoimet, joilla vahvistetaan kunnan elinvoimaa pitkällä aikavälillä.

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset	14,1	16,8	18,3
Määräaikaiset	8,4	5,3	4,1
Yhteensä	22,5	22,1	22,4

Talous

Elinvoima ja kehittäminen -toimialan budjetti on pysynyt samantasoisena viime vuosina.

Tuloslaskelma (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	1 405	1 666	1 635	1 597	1 637
Myyntituotot	449	461	459	459	459
Maksutuotot	37	354	56	56	56
Tuet ja avustukset	87	74	100	62	62
Muut toimintatuotot	832	776	1 020	1 020	1 060
TOIMINTAKULUT	- 3 352	- 3 399	- 3 530	- 3 457	- 3 397
Henkilöstökulut	- 1 193	- 1 242	- 1 377	- 1 353	- 1 298
Palkat ja palkkiot	- 970	- 1 026	- 1 127	- 1 107	- 1 061
Henkilösivukulut	- 223	- 216	- 250	- 246	- 236
Eläkekulut					
Muut henkilösivukulut					
Palvelujen ostot	- 1 271	- 1 129	- 1 208	- 1 169	- 1 169
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 632	- 745	- 672	- 668	- 663
Avustukset	- 16	- 20	- 20	- 20	- 20
Muut toimintakulut	- 241	- 263	- 253	- 248	- 248
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 947	- 1 733	- 1 895	- 1 860	- 1 760

Elinvoima ja kehittäminen

Toimialan tehtävät

- Edistää kuntalaisten ja kunnan taloudellista elinvoimaa.
- Kehittää kunnan elinvoimaa ja yrittäjyyttä sekä kilpailukykyä.
- Edistää saavutettavuutta edunvalvonnan keinoin.
- Edistää matkailua sekä poro- ja luontaiselinkeinoa.
- Osallistuu kuntakonsernin sisäiseen kehittämiseen.

Osallistuu sidosryhmäyhteistyöhön ja kunnan edunvalvontaan.

Toiminnan painotukset ja keskeiset muutokset

Elinvoima ja kehittäminen -toimialan toiminnan pääpaino on vuonna 2026 matkailun edistämisessä, johon toimiala on suunnitellut useita erilaisia kehittämistoimenpiteitä. Keskeisenä muutoksena on hanketoiminta, jonka avulla on mahdollista toteuttaa ja vauhdittaa em. kehittämistoimenpiteitä.

Tavoitteet, mittarit ja vastuut

2. Elinvoima - Ympäri- ja vuorokauden matkailun kehittäminen

Tavoite: Lumettoman ajan matkailun markkinointi

Toimenpiteet Osallistutaan Matka2026 -messuille.

Osallistutaan sidosryhmäyhteistyöhön ympäri- ja vuorokauden matkailun kehittämiseksi ja markkinointitoimenpiteitä kohdennetaan lumettomaan aikaan.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Enontekiö - Facebookjulkaisut 1.5.-31.10.	34	50
Enontekiö - Instagramjulkaisut 1.5.-31.10.	3	50
Vastuu	yritys- ja kehittämisasiantuntija	

2. Elinvoima - Monipuolisen yritystoiminnan tukeminen

Tavoite: Yritysyhteistyön ylläpito

Toimenpiteet Tilaisuudet, joissa yhdessä yrittäjien kanssa keskustellaan yrittämisen ajankohtaisista asioista (ml. yritysfoorumi).

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Tilaisuudet yrittäjien kanssa	8	7
Vastuu	yritys- ja kehittämisasiantuntija	

3. Ihmiset - Aidon paikallisen identiteetin esiin nostaminen

Tavoite: Tapahtumien järjestäminen (Marianpäivien perinnemarkkinat, Hetan Musiikkipäivät, Enontekiön pilkkiviikko, Väärtipäivät, Joulumyyjäiset)

Toimenpiteet Tapahtumat järjestetään suunnitelman ja budjetin mukaisesti.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Tapahtumien määrä (kpl)	6	5
Vastuu	yritys- ja kehittämisasiantuntija	

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset	1,3	2	2
Määräaikaiset	0,9	0,8	1,8
Yhteensä	2,3	2,8	3,8

Talous

Tuloslaskelma (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	99	95	133	96	96
Myyntituotot	34	29	35	35	35
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	64	67	98	61	61
Muut toimintatuotot	1				
TOIMINTAKULUT	- 476	- 636	- 672	- 589	- 589
Henkilöstökulut	- 143	- 175	- 219	- 194	- 194
Palkat ja palkkiot	- 117	- 140	- 175	- 155	- 155
Henkilösivukulut	- 25	- 35	- 43	- 39	- 39
Eläkekulut					
Muut henkilösivukulut					
Palvelujen ostot	- 260	- 359	- 373	- 324	- 324
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 35	- 25	- 20	- 16	- 16
Avustukset	- 16	- 20	- 20	- 20	- 20
Muut toimintakulut	- 23	- 56	- 40	- 35	- 35
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 378	- 541	- 539	- 494	- 494

Infrastrukturi

Infrastruktuurin toimiala vastaa kunnan rakentamisesta, kunnallistekniikasta lukuun ottamatta vesi- ja viemärihuoltoa, yleisistä alueista, kunnalle kuuluvista liikenneväylistä, kaukolämmöstä, moottorikelkkareiteistä, rakennusvalvonnasta sekä maastoliikennelain ja vesilain mukaisista lupa- sekä valvontaviranomaistehtävistä.

Infrastruktuurin toimiala vastaa lisäksi mittaustoimesta, maankäytön suunnittelun ja kaavoituksen valmistelusta, kunnan lähiliikuntapaikoista ml. Hetta Hiihtomaa, laduista ja kunnan ulkoilureiteistä, rakennuksista sekä kiinteistöistä ja metsistä.

Toiminnan painotukset ja keskeiset muutokset

Vuoden keskeinen hanke on Karesuvannon monitoimitalon rakennuttaminen, jonka toteutuksessa korostuvat kustannusseuranta ja talousarviossa pysyminen. Toiminnan painopiste on talouden hallinnassa ja resurssien kohdentamisessa strategisesti tärkeisiin hankkeisiin. Maankäytössä keskitytään asemakaavojen lainvoimaisuuden saavuttamiseen sekä uuden maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) muutosten huomioimiseen kunnan ohjausjärjestelmässä. Kunnan rakennusjärjestys uudistetaan vastaamaan lain vaatimuksia. Lisäksi valmistellaan mahdollisen kiinteistöselvityksen käynnistämistä, jonka tavoitteena on parantaa kiinteistöveropohjan ajantasaisuutta ja tuoda kunnalle positiivisia verotulovaikutuksia tulevana vuosina. Toimintaa ohjaa talouden tasapainon varmistaminen, suunnitelmallinen investointien toteutus ja lainsäädännön muutoksiin sopeutuminen.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

3. Ihmiset

Tavoite: Karesuvannon monitoimitalon rakennuttaminen

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Rakennuksen valmistumisaste	0	50
Vastuu	Työpäällikkö	

2. Elinvoima

Tavoite: Kunnan kiinteistöjen salkutus

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Salkutuksen valmistuminen	50	100
Vastuu	Tekninen johtaja	

Tavoite: Liikuntapaikat ja ladut

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Hiihtomaa toiminnan vakauttaminen	0	100
Palaute latujen ylläpidosta	0	100
Vastuu	Työpäällikkö	

1. Hyvinvointi - Laadukkaat peruspalvelut ja terve kuntatalous

Tavoite: Talouden hallinta

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Talousarviossa pysyminen	0	100
Vastuu	Tekninen johtaja	

2. Elinvoima - Strateginen maanhankinta kunnalle

Tavoite: Maanhankinta kunnalle taajamien lähialueilta

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Pinta-ala ha	0	5
Kiinteistökauppojen lkm.	0	5
Vastuu	Maankäyttöinsinööri	

4. Asuminen - Palvelujen saavutettavuuden edistäminen

Tavoite: Uuden MRL:n muutoksien huomioiminen kunnan rakennusjärjestyksessä, rakennusjärjestyksen uusiminen.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Rakennusjärjestyksen päivittäminen	10	100
Vastuu	Rakennustarkastaja	

4. Asuminen - Asunto- ja tonttitarjonnan parantaminen

Tavoite: Tonttitarjonnan lisääminen

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Asemakaavojen lainvoimaisuuden saavuttaminen	0	1
Vastuu	Maankäyttöinsinööri	

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset	12,7	14,8	16,3
Määräaikaiset	7,5	4,5	2,3
Yhteensä	20,2	19,3	18,6

Talous

Tuloslaskelma (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	1 306	1 571	1 502	1 502	1 542
Myyntituotot	414	433	424	424	424
Maksutuotot	37	354	56	56	56
Tuet ja avustukset	24	8	2	2	2
Muut toimintatuotot	831	776	1 020	1 020	1 060
TOIMINTAKULUT	- 2 876	- 2 763	- 2 858	- 2 868	- 2 808
Henkilöstökulut	- 1 050	- 1 067	- 1 158	- 1 158	- 1 103
Palkat ja palkkiot	- 852	- 886	- 952	- 952	- 906
Henkilösivukulut	- 198	- 181	- 207	- 207	- 197
Eläkekulut					
Muut henkilösivukulut					
Palvelujen ostot	- 1 011	- 770	- 835	- 845	- 845
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 597	- 720	- 652	- 652	- 647
Avustukset					
Muut toimintakulut	- 218	- 207	- 213	- 213	- 213
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 570	- 1 193	- 1 356	- 1 366	- 1 266

Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunta vastaa:

- opetustoimen palveluista eli perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämisestä
- varhaiskasvatuksen palveluista
- kulttuuri-, nuoriso-, vapaa-ajan ja kansalaisopiston palveluista
- ateriat- ja puhtauspalveluista
- työllistämisestä ja kotoutumisesta.

Hyvinvointilautakunta päättää talousarvion puitteissa yleisten lautakunnille kuuluvien tehtävien lisäksi niistä asioista, jotka lautakunnan toimialaa koskevassa lainsäädännössä on annettu kunnan tehtäväksi siltä osin kuin päätösvaltaa ei ole lainsäädännössä ja hallintosäännössä osoitettu kunnanhallitukselle tai kunnanvaltuustolle.

Lautakunta päättää päätösvallan siirtämisestä alaisilleen viranhaltijoille toimialansa mukaisissa tehtävissä.

Toimintaympäristön muutokset

Enontekiön kunnan hyvinvointilautakunnan toimintaympäristöön vaikuttavat useat alueelliset ja valtakunnalliset muutokset. Väestökehitys jatkuu laskevana, mikä heijastuu etenkin oppilas- ja varhaiskasvatusikäisten määrän pienenemiseen tulevina vuosina.

Työllisyyspalveluihin vaikuttavat valtakunnalliset muutokset: väestön ikärakennemuutokset, muuttoliikkeen vaikutukset sekä osaajapula monilla aloilla. Työmarkkinoiden tarpeet ja työnhakijoiden osaaminen eivät aina kohtaa.

Varhaiskasvatuksessa henkilöstöresurssin tarve kasvaa vuorohoidon ja saamenkielisen varhaiskasvatuksen kysynnän lisääntymisen myötä.

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset	49,5	58,7	57,2
Määräaikaiset	16,5	7,3	6,8
Yhteensä	66	66	64

Talous

Hyvinvointilautakunnan toimialan taloustilanne vuoden 2026 talousarviossa on vaativa, mutta vakaa suhteessa toiminnan laajuuteen ja palvelutarpeisiin. Taustalla vaikuttaa mm. laskeva asukas- ja oppilasmäärä, mikä mahdollistaa maltillisen sopeuttamisen henkilöstö- ja palvelurakenteissa.

Toimintakulujen ennakoidaan olevan 6,041 miljoonaa euroa (2025: 6,013 M€), josta henkilöstökulut muodostavat edelleen suurimman menoerän (3,869 M€). Määrärahojen käytössä korostuvat henkilöstökustannusten sopeuttamistarpeet sekä palvelujen ostojen ja avustusten maltillinen kehitys.

Talouden vakauttaminen myös suunnitelmakausilla edellyttää jatkuvaa sopeuttamista, toimintatapojen kehittämistä sekä mahdollisten ulkoisten rahoituslähteiden tehokasta hyödyntämistä.

Tuloslaskelma (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	827	755	930	971	993
Myyntituotot	272	185	322	322	322
Maksutuotot	18	14	15	15	15
Tuet ja avustukset	534	544	574	615	637
Muut toimintatuotot	3	13	19	19	19
TOIMINTAKULUT	- 5 501	- 6 013	- 6 041	- 5 871	- 5 815
Henkilöstökulut	- 3 587	- 3 888	- 3 869	- 3 785	- 3 740
Palkat ja palkkiot	- 2 910	- 3 168	- 3 090	- 3 006	- 2 961
Henkilösivukulut	- 677	- 720	- 779	- 779	- 779
Eläkekulut					
Muut henkilösivukulut					
Palvelujen ostot	- 1 298	- 1 444	- 1 377	- 1 376	- 1 374
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 345	- 311	- 336	- 332	- 330
Avustukset	- 247	- 323	- 422	- 341	- 334
Muut toimintakulut	- 23	- 46	- 37	- 37	- 37
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 4 674	- 5 257	- 5 111	- 4 900	- 4 822

Opetustoimi

Opetustoimi vastaa esi- ja perusopetuksesta Hetan yhtenäisessä peruskoulussa, Karesuvannon ja Kilpisjärven kouluissa. Opetustoimi vastaa keskiasteen lukiokoulutuksesta Enontekiön erälukiossa.

Toiminnan painotukset ja keskeiset muutokset

Toiminta painottuu laksiäätisen perusopetuksen hoitamiseen ja lukion kehittämiseen siten, että lukiokoulutus säilyy Enontekiöllä.

Tarkasteltava kansainvälisten opiskelijoiden lukuvuosimaskun lainsäädännön muuttumista ja sen vaikutusta opiskelijoiden tuloon erälukioon.

Karesuvannon uuden koulurakennuksen saaminen rakennus- ja käyttövaiheeseen on opetustoimen suurin muutos vuonna 2026.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

1. Hyvinvointi - Laadukkaat peruspalvelut ja terve kuntatalous

Tavoite: Ryhmämuotoisen tuen käyttöönotto

Toimenpiteet Ryhmämuotoisen tuen toteuttaminen

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Yhteisopettajuustuntien lukumäärä/vko	0	10
Vastuu	Hallinnollinen rehtori	

1. Hyvinvointi - Arjen turvallisuudesta huolehtiminen

Tavoite: Välituntitoiminnan kehittäminen

Toimenpiteet Välituntitoiminnan kehittäminen

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Oppilaskysely, tyytyväisyys %	0	40
Vastuu	Hallinnollinen rehtori	

Tavoite: Turvallisuutta edistävä kouluympäristö

Toimenpiteet Karesuvannon koulun suunnittelu turvalliseksi kouluympäristöksi.
Suunnitteluun osallistuminen.
Tunnetaitojen opettaminen oppilaille
Turvallisuuskävelyt

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Karesuvannon koulun turvallisuus suunnittelukokoukset kpl	0	5
Turvallisuuskävelyt kpl	0	3
Tunnetaito-opetustuntien määrä kpl	0	15
Vastuu	Hallinnollinen rehtori	

2. Elinvoima - Poro- ja luontaiselinkeinojen vahvistaminen

Tavoite: Poro- ja luontaiselinkeinojen merkityksen ymmärtäminen

Toimenpiteet Oppilaiden ja opiskelijoiden poronhoito- ja luontaiselinkeinoihin osallistumisen turvaaminen poissaolojen myöntämisellä.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Lupien myöntäminen % pyydetyistä	100	100
Vastuu	Hallinnollinen rehtori	

2. Elinvoima - Työvoiman saatavuuden varmistaminen
Tavoite: Esi-, perus- ja lukiokoulutus on laadukasta suomen ja saamen kielillä

Toimenpiteet Oppilaiden tukeminen opinnoissa
Toimiva oppilashuolto tukee oppilaita ja opiskelijoita koko koulutuksen ajan ja siirtymävaiheissa

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Valmistuneet oppilaat ja opiskelijat aloittaneista %	0	100
Oppilaitosvierailut lkm/lukuvuosi	1	3
Vastuu	Hallinnollinen rehtori	

3. Ihmiset - Aidon paikallisen identiteetin esiin nostaminen
Tavoite: Ruokapalvelun kanssa tehtävä yhteistyö

Toimenpiteet Oppilaiden osallistaminen ruokalistojen suunnitteluun

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Toiveruokapäivät kpl/5vkoa	2	3
Vastuu	Hallinnollinen rehtori	

Tavoite: Elinvoimaisen lukion säilyttäminen

Toimenpiteet Kansainvälisten opiskelijoiden aloittaminen lukiokoulutuksessa.
Oppilaitosyhteistyön lisääminen, esim SAKK ja ammattioppilaitokset

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Kaksoistutkintojen määrä	0	1
Yhteisten kurssien lkm	0	2
Kansainvälisten opiskelijoiden määrä	0	2
Vastuu	Hallinnollinen rehtori	

4. Asuminen - Palvelujen saavutettavuuden edistäminen
Tavoite: Henkilökunnan pysyvyys

Toimenpiteet Työhyvinvoinnista ja -oloista huolehtiminen kuuntelemalla, keskustelemalla ja parantamalla epäkohtia. Kannustetaan henkilökuntaa liikkumaan.
Työhyvinvointipäivien toteuttaminen.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Henkilöstön vaihtuvuus vähäinen, hlömäärä	0	0
Vastuu	Hallinnollinen rehtori	

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset	31,9	37	36
Määräaikaiset	8,3	3	2
Yhteensä	40,2	40	38

Talous

Tuloslaskelma (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	386	439	429	467	487
Myyntituotot	8	19	16	16	16
Maksutuotot	4	3	1	1	1
Tuet ja avustukset	374	416	412	450	470
Muut toimintatuotot		2			
TOIMINTAKULUT	- 3 535	- 3 589	- 3 447	- 3 378	- 3 338
Henkilöstökulut	- 2 456	- 2 611	- 2 520	- 2 451	- 2 411
Palkat ja palkkiot	- 1 996	- 2 128	- 1 996	- 1 927	- 1 887
Henkilösivukulut	- 460	- 483	- 524	- 524	- 524
Eläkekulut					
Muut henkilösivukulut					
Palvelujen ostot	- 978	- 853	- 829	- 829	- 829
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 91	- 104	- 85	- 85	- 85
Avustukset					
Muut toimintakulut	- 9	- 21	- 14	- 14	- 14
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 3 149	- 3 150	- 3 019	- 2 911	- 2 851

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen toimiala vastaa Enontekiön kunnan varhaiskasvatuksen järjestämisestä Hetassa olevassa Päiväkoti Riekossa, jossa on kaksi suomenkielistä ryhmää ja yksi saamenkielinen ryhmä sekä Karesuvannossa ryhmäperhepäiväkoti Touhulassa ja Kilpisjärvellä ryhmäperhepäiväkoti Saanassa. Saanassa on suomen- ja saamenkieliset ryhmät. Karesuvannossa ostetaan tarvittaessa saamenkielinen varhaiskasvatus ostopalveluna Ruotsin Karesuvannon päivähoitoyksikkö Lávuvusta.

Varhaiskasvatuksessa tuetaan paikallisen kulttuurin, kotiseudun ja ympäristön arvostamista sekä liikkuvampaa lapsuutta.

Toimiala johtaa ja kehittää varhaiskasvatuksen ja kodin välistä yhteistyötä sekä edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, jolloin lapsella on mahdollisimman hyvät kasvun, oppimisen ja kehittymisen edellytykset. Huolehtii lapsen edun ensisijaisesta huomioimisesta varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä.

Toiminnan painotukset ja keskeiset muutokset

Toiminnan painotukset

Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen
Yhteistyö saamelaisen lastenkulttuurikeskus Mánnun kanssa
Varhaiskasvatuksen luontokasvatussuunnitelman toteuttaminen
Liikkuva varhaiskasvatus - kohti liikkuvampaa lapsuutta

Keskeiset muutokset

Vuorohoito lisää henkilöstöresurssin tarvetta
Saamenkielisen varhaiskasvatuksen tarpeen lisääntyminen kaikissa varhaiskasvatussyksiköissä

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

1. Hyvinvointi - Laadukkaat peruspalvelut ja terve kuntatalous

Tavoite: Laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut

Toimenpiteet Henkilökunta osallistuu vähintään yhteen täydennyskoulutukseen tai ammattitaitoa lisäävään muuhun koulutukseen.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Täydennyskoulutuksiin osallistujien määrä	0	6
Vastuu	Varhaiskasvatuksen päällikkö	

1. Hyvinvointi - Luonnon monimuotoisuus hyvinvoinnin edistäjänä

Tavoite: Liikuntakasvatuksessa lähiluonnon ja ympäristön hyödyntäminen

Toimenpiteet Liikuntakasvatus osana varhaiskasvatusta. Liikkuminen ja leikkiminen lähiluonnossa ympäri vuoden. Puut, kasvillisuus ja eläimet tutuiksi.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Luontopäiväkirja	0	3
Liikkuva varhaiskasvatus-koulutukset	0	3

Vastuu varhaiskasvatuksen päällikkö

1. Hyvinvointi - Maakunnallinen ja valtakunnallinen edunvalvonta

Tavoite: Alueellinen yhteistyö

Toimenpiteet Verkostoituminen ja yhteistyö Lapin muiden kuntien kanssa osallistumalla mm. varhaiskasvatuksen Loisto-verkoston ja Lupa- ja valvontaviraston järjestämiin tilaisuuksiin ja koulutuksiin. Yhteistyötapaamiset Saamelaiskäräjien kanssa.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Kuntien väliset ja seutukunnalliset yhteistyötapaamiset	0	10
Saamelaiskäräjien kanssa pidetyt yhteistyötapaamiset	0	3

Vastuu Varhaiskasvatuksen päällikkö

3. Ihmiset - Yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen lisääminen

Tavoite: Yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen

Toimenpiteet Yhteiset tilaisuudet perheiden kanssa.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Tilaisuuksien määrä	0	10

Vastuu Varhaiskasvatuksen päällikkö

3. Ihmiset - Saamenkielen ja kulttuurin edistäminen

Tavoite: Yhteistyö saamelaisalueen varhaiskasvatustoimijoiden kanssa

Toimenpiteet Saamelaisen lastenkulttuurikeskus Mánnun saamelaiskulttuuria ja saamen kieltä vahvistavan toiminnan hyödyntäminen

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Kulttuuri- ja taidetapahtumat	0	3

Vastuu Varhaiskasvatuksen päällikkö

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset	7,3	9,7	10
Määräaikaiset	5	2,8	2,5
Yhteensä	12,2	12,5	12,5

Talous

Tuloslaskelma (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	18	18	45	48	50
Myyntituotot					
Maksutuotot	14	11	13	13	13
Tuet ja avustukset	5	7	32	35	37
Muut toimintatuotot					
TOIMINTAKULUT	- 698	- 713	- 776	- 769	- 766
Henkilöstökulut	- 554	- 601	- 644	- 637	- 634
Palkat ja palkkiot	- 447	- 487	- 521	- 514	- 511
Henkilösivukulut	- 107	- 114	- 123	- 123	- 123
Eläkekulut					
Muut henkilösivukulut					
Palvelujen ostot	- 57	- 38	- 55	- 55	- 55
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 19	- 13	- 16	- 16	- 16
Avustukset	- 66	- 60	- 60	- 60	- 60
Muut toimintakulut	- 2	- 2	- 1	- 1	- 1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 680	- 695	- 731	- 721	- 716

Kulttuuri, nuoriso ja vapaa-aika

Toimiala edistää kaikenikäisten kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia hyvinvointiin, sivistykseen, kulttuuriin sekä liikuntaan ja terveelliseen elämäntapaan yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Lisäksi toimiala kehittää, toimeenpanee ja tukee tapahtumia kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien lisäämiseksi sekä toteuttaa ja osaltaan lisää monialaista yhteistyötä yhdistysten, järjestöjen ja seurojen kanssa tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa.

Toiminnan painotukset ja keskeiset muutokset

Kulttuurin, nuorion ja vapaa-ajan toimialan tavoitteena on lisätä kuntalaisten kulttuurista, liikunnallista ja terveydellistä pääomaa ja luoda edellytyksiä niiden vaalimiseen ja kehittämiseen. Toimiala vastaa liikuntaryhmien, kuntosalien, nuorisotilan, kirjaston ja kotiseutumuseon toiminnasta.

Hyvinvointia edistäviä palveluja laajennetaan järjestämällä hyvinvointitapahtumia ja käynnistämällä elintapaohjausta. Liikuntaryhmien tarjontaa kasvatetaan kasvavan kysynnän mukaisesti. Nuorisopalveluissa kehitetään liikunnallista nuorisotyötä ja nuoDo-dokumentointijärjestelmän käyttöönottoa laajennetaan.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

1. Hyvinvointi - Laadukkaat peruspalvelut ja terve kuntatalous

Tavoite: Aktiivisesti palveleva kirjasto

Toimenpiteet Kirjastopalvelujen esittely asiakkaille
Kirjastossa järjestetään tapahtumia

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Kirjastopalvelujen esittely koululaisille	3	4
Kirjastopalvelujen esittely ikäihmisille	1	3
Kirjavinkkausten määrä	4	10
Kirjastossa järjestettyjen tapahtumien määrä	4	8
Kirjastossa pidettyjen näyttelyjen määrä	1	6
Satutuntien määrä	8	8
Kirjastossa käytössä varattava hiljainen työtila	0	1

Vastuu kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori

Tavoite: Kulttuuritapahtumia ympäri vuoden

Toimenpiteet Kulttuuritapahtumien järjestäminen

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Kuukaudet (lukumäärä), jolloin ollut kulttuuritapahtumia	2	12
Avoimien kulttuuritapahtumien määrä	2	30
Elokuvanäytösten määrä	40	150

Vastuu kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori

Tavoite: Kulttuurikasvatussuunnitelmaa toteutetaan

Toimenpiteet Kulttuurikasvatussuunnitelman vaihtuva taiteenala-vuositeemaa toteuttavia vierailuja kouluille ja päiväkoteihin

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Suunnitelman mukaisten työpajojen ja esitysten määrä	0	15

Vastuu kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori

Tavoite: Kuntalaisten omaehtoisen terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtimisen mahdollistaminen tarjoamalla hyvinvointitapahtumia

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Asiakasmäärä/ hyvinvointitapahtuma	40	70
Hyvinvointitapahtumien määrä	2	3

Vastuu hyvinvointiohjaaja

Tavoite: Liikunnallisen nuorisotyön suunnittelu ja kehittäminen

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Liikunnallisen nuorisotyön aloittaminen	0	1

Vastuu nuorisotyöntekijä

Tavoite: Nuorisotyön palveluiden kehittäminen

Mittarit	Lähtö	Tavoite
3-6 lk nuorisotyön toimintojen kehittäminen	0	1
NuoDo-järjestelmän laajentaminen	0	1

Vastuu nuorisotyöntekijä

Tavoite: Liikuntaryhmien kävijämäärät

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Eri liikuntaryhmien kävijämäärä	750	950

Vastuu Hyvinvointiohjaaja

Tavoite: Elintapaohjauksen käynnistäminen

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Suunnitelmallisen elintapaohjauksen käynnistäminen	0	1

Vastuu hyvinvointiohjaaja

1. Hyvinvointi - Hyvinvointikertomuksen päivittäminen ja hyvinvointisuunnitelman tavoitteellisuus

Tavoite: Kirjasto- ja kulttuuripalvelut ovat osa laadittavassa hyvinvointisuunnitelmassa

Toimenpiteet Kulttuuripalvelujen hyvinvointivaikutukset huomioidaan hyvinvointisuunnitelmassa

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Kulttuuritarjonta kuvattu hyvinvointisuunnitelmassa	0	1

Vastuu kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori

Tavoite: Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyöllä on yhteistyörakenne kunnan toiminnassa

Toimenpiteet Hytetu-työryhmän toiminta

Mittarit	Lähtö	Tavoite

Työryhmän kokoontumiskerrat	0	3
Vastuu	Anne Näkkäläjärvi (Sivistysjohtaja)	

2. Elinvoima - Monipuolisen yritystoiminnan tukeminen

Tavoite: Kulttuuritapahtumia toteutetaan yhdessä paikallisten yritysten kanssa

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Tapahtumien määrä, joissa yhteistyö toteutunut	2	5
Vastuu	kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori	

3. Ihmiset - Aidon paikallisen identiteetin esiin nostaminen

Tavoite: Kotiseutumuseo avoinna yleisölle

Toimenpiteet Kotiseutumuseon rakennuksia pidetään avoinna yleisölle ja museolla järjestetään tapahtumia

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Kävijämäärä	0	600
Vastuu	kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori	

Tavoite: Kulttuurijärjestöjen toiminnan tukeminen

Toimenpiteet Avustusten myöntäminen kulttuuritapahtumiin Enontekiöllä

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Kulttuuriavustuksella toteutetut tapahtumat	0	6
Vastuu	kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori	

3. Ihmiset - Yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen lisääminen

Tavoite: Kulttuuritapahtuma järjestetään yhdessä yhdistysten ja järjestöjen kanssa

Toimenpiteet Kulttuuritapahtumien järjestelyihin ja toteuttamiseen osallistuu kolmannen sektorin toimijoita

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Tapahtumien määrä, joissa yhteistyö on toteutunut	0	6
Vastuu	kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori	

3. Ihmiset - Kolmannen sektorin toiminnan tukeminen

Tavoite: Yhdistysten ja järjestöjen yhteistyön ja osallisuuden edistäminen. Osallisuuden vahvistaminen kunnan kanssa.

Toimenpiteet Toimijoiden sitouttaminen yhteistyöhön

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Järjestettyjen yhdistysfoorumien määrä	0	2
Yhdistysfoorumiin osallistuvien eri yhdistysten ja järjestöjen määrä	0	8
Vastuu	hyvinvointiohjaaja	

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset	5,1	5,5	5,5
Määräaikaiset	1,7	1	1
Yhteensä	6,8	6,5	6,5

Talous

Tuloslaskelma (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	182	151	180	180	180
Myyntituotot	38	20	30	30	30
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	141	120	130	130	130
Muut toimintatuotot	3	11	19	19	19
TOIMINTAKULUT	- 624	- 660	- 712	- 688	- 688
Henkilöstökulut	- 298	- 333	- 373	- 365	- 365
Palkat ja palkkiot	- 243	- 272	- 303	- 296	- 296
Henkilösivukulut	- 55	- 61	- 69	- 69	- 69
Eläkekulut					
Muut henkilösivukulut					
Palvelujen ostot	- 222	- 212	- 217	- 217	- 217
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 65	- 59	- 56	- 56	- 56
Avustukset	- 29	- 33	- 46	- 30	- 30
Muut toimintakulut	- 10	- 23	- 21	- 21	- 21
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 442	- 509	- 532	- 509	- 509

Työllisyys

Työllisyyspalveluiden tavoitteena on edistää työnhakijan työllistymistä avoimille työmarkkinoille tukemalla asiakkaan polkua kohti työllistymistä ja ennaltaehkäistä pitkäaikaistyöttömyyden syntyä. Pyrkimyksenä on parantaa erilaisissa elämäntilanteissa olevien henkilöiden työllistymismahdollisuuksia sekä vaikuttaa heidän hyvinvointiinsa. Nuorisopalvelujen kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä syrjäytymisvaarassa olevien nuorien tavoittamiseksi. Alueen yritysten kanssa tehdään yhteistyötä aktivoimalla ja tiedottamalla yrityksiä työllistämismahdollisuuksista.

Toiminnan painotukset ja keskeiset muutokset

Tavoitteena on tarjota oikea-aikaisia, yksilöllisiä, helposti saavutettavia ja kohderyhmien tarpeita vastaavia palveluita. Työtä tehdään monialaisesti yhteistyössä työllisyysalueen, Lapin hyvinvointialueen, Kelan, etsivän nuorisotyön, työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYM) sekä koulutuksen järjestäjien kanssa.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

1. Hyvinvointi - Laadukkaat peruspalvelut ja terve kuntatalous

Tavoite: Alueen yrittäjien tapaaminen ja tiedottaminen työllistämisen palveluista		
Mittarit	Lähtö	Tavoite
Yritystapaamisten määrä	0	6
Vastuu	työllisyyskoordinaattori	

Tavoite: Työkokeilupaikkojen lisääminen		
Toimenpiteet Etsitään uusia työkokeilupaikkoja		
Mittarit	Lähtö	Tavoite
Työkokeilussa olevien määrä	0	6
Vastuu	työllisyyskoordinaattori	

3. Ihmiset - Osallistumisen ja vaikuttamisen uudet kanavat

Tavoite: Nuorten työelämäkasvatuksen käynnistäminen		
Toimenpiteet Työelämäkasvatus kouluissa		
Mittarit	Lähtö	Tavoite
Toteutuneet työelämäkasvatustilaisuudet	0	1
Vastuu	työllisyyskoordinaattori	

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset	0,2	1	1,1
Määräaikaiset	0,3		0,3
Yhteensä	0,4	1	1,4

Talous

Tuloslaskelma (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	14		5	5	5
Myyntituotot			5	5	5
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	14				
Muut toimintatuotot					
TOIMINTAKULUT	- 194	- 653	- 641	- 575	- 566
Henkilöstökulut	- 28	- 102	- 66	- 66	- 66
Palkat ja palkkiot	- 23	- 85	- 54	- 54	- 54
Henkilösivukulut	- 5	- 17	- 12	- 12	- 12
Eläkekulut					
Muut henkilösivukulut					
Palvelujen ostot	- 12	- 320	- 257	- 256	- 254
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1	- 1	- 1	- 1	- 1
Avustukset	- 152	- 230	- 317	- 252	- 245
Muut toimintakulut					
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 180	- 653	- 636	- 570	- 561

Ateria- ja puhtauspalvelut

Enontekiön kunnan ateria- ja puhtauspalvelut toimivat osana kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Ateriapalvelut tarjoavat päivittäin ravitsevia ja terveellisiä aterioita kouluihin ja päiväkoteihin tukien näin eri ikäryhmien jaksamista ja oppimista.

Lapha:n kanssa tehdyllä sopimuksella ateriapalveluja tuotetaan myös vanhuksille 30.6.2026 saakka. Tavoitteena on jatkaa sopimusta Lapha:n kanssa 1.7.2026 jälkeen, ja tuottaa ateriapalvelut vanhuksille paikallisesti. Ateriapalveluja tuotetaan noudattaen vanhusruokailua ohjaavia ravitsemussuosituksia.

Puhtauspalvelut varmistavat, että kunnan tilat ja kiinteistöt ovat sovitun tason mukaisesti siistejä ja turvallisia käyttää, mikä vähentää sairastumisriskejä ja parantaa yleistä viihtyvyyttä.

Keskuskeittiöllä käytetään lähiruokaa saatavuuden mukaan, pääosin kalan ja poronlihan osalta. Lisätään ekologisuutta vähentämällä ruokahävikkiä. Käytetään ympäristöystävällisiä puhdistusaineita ja siivousmenetelmiä.

Kokonaisuudessaan ateria- ja puhtauspalvelut tukevat Enontekiön kunnan strategisia tavoitteita, kuten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, taloudellista kestävyyttä ja ympäristövastuullisuutta.

Toiminnan painotukset ja keskeiset muutokset

Toiminnan painotus on koulujen ja varhaiskasvatuksen lakisääteisten ruokapalvelujen hoitaminen ja sopimuksen mukaisesti ruokapalvelujen tuottaminen Lapha:lle.

Tavoitteena on saada jatkoa palvelujen tuottamiseksi Lapha:lle myös 30.6.2026 jälkeen Enontekiön kunnan alueella.

Lähiruoan käyttäminen tulee esille paitsi elinvoimaa lisäävänä, myös varautumisen osalta poikkeusolojen ruokahuollossa. Varautumisessa teemme yhteistyötä Lapin alueella muiden julkisten ruokapalvelutoimijoiden kanssa.

Tavoitteet, mittarit ja vastuut

1. Hyvinvointi - Laadukkaat peruspalvelut ja terve kuntatalous

Tavoite: Laadukkaat ruokapalvelut sopeutettuna eri ikäryhmille.

Toimenpiteet Terveellinen ravitsemus hyvinvoinnin osana.
Puhtaanapito osana hyvinvointia.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Asiakaskyselyt	3	5
Vastuu	Ruoka- ja puhtauspalvelupäällikkö	

2. Elinvoima - Poro- ja luontaiselinkeinojen vahvistaminen

Tavoite: Lähiruoan käyttö ruokapalveluissa.

Paikallinen yritystoiminta mukana toimissa hankintalain puitteissa.

Toimenpiteet Poro- ja luontaiselinkeinojen vahvistaminen.
Monipuolisen yritystoiminnan tukeminen.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Lähiruoan käyttö elintarvikehankinnoista %	20	22
Vastuu	Ruoka- ja puhtauspalvelupäällikkö	

3. Ihmiset - Yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen lisääminen

Tavoite: Yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen lisääminen

Toimenpiteet Ateriapalvelujen käyttäjien osallistaminen ruokalistojen suunnitteluun.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Asiakaskyselyjen määrä	2	3
Vastuu	Ruoka- ja puhtauspalvelupäällikkö	

4. Asuminen - Vihreän siirtymän investoinnit/toimet ja energiatehokkuus

Tavoite: Kestävä kehitys ateria- ja puhtauspalveluissa

Toimenpiteet Kestävän kehityksen huomioiminen ateria- ja puhtauspalvelujen arjessa.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Hävikkiruoka %	8	5
Ympäristöystävällisten tuotteiden käyttö %	100	100
Vastuu	Ruoka- ja puhtauspalvelupäällikkö	

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset	5,5	5,5	4,6
Määräaikaiset	1,5	0,5	1
Yhteensä	7	6	5,6

Talous

Tuloslaskelma (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	227	146	271	271	271
Myyntituotot	225	146	271	271	271
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	2				
Muut toimintatuotot					
TOIMINTAKULUT	- 451	- 397	- 465	- 460	- 457
Henkilöstökulut	- 251	- 241	- 267	- 266	- 264
Palkat ja palkkiot	- 201	- 196	- 216	- 215	- 213
Henkilösivukulut	- 50	- 45	- 51	- 51	- 51
Eläkekulut					
Muut henkilösivukulut					
Palvelujen ostot	- 30	- 21	- 19	- 19	- 19
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 168	- 134	- 179	- 174	- 173
Avustukset					
Muut toimintakulut	- 2	- 1	- 1	- 1	- 1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 224	- 250	- 194	- 189	- 185

3 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Tuloslaskelma sisältää varsinaisten käyttötalouden toimintojen tulojen ja menojen yhdistelmät, joista johdetaan toimintakate. Lisäksi tuloslaskelmassa **määritellään vuosikate ja tilikauden tulos**.

Toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen välitulos arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä lyhyellä aikavälillä.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan varauksia tai vapaata omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoeron, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset.

ENONTEKIÖN KUNTA

Tuloslaskelma (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	2 320	2 468	2 629	2 636	2 694
Myyntituotot	771	667	813	813	813
Maksutuotot	55	368	71	70	70
Tuet ja avustukset	660	644	706	713	731
Muut toimintatuotot	834	789	1 039	1 039	1 079
TOIMINTAKULUT	- 10 378	- 10 842	- 11 018	- 10 772	- 10 647
Henkilöstökulut	- 5 441	- 5 783	- 5 874	- 5 746	- 5 647
Palkat ja palkkiot	- 4 422	- 4 724	- 4 724	- 4 599	- 4 510
Henkilösivukulut	- 1 020	- 1 059	- 1 150	- 1 146	- 1 137
Eläkekulut					
Muut henkilösivukulut					
Palvelujen ostot	- 3 264	- 3 303	- 3 353	- 3 329	- 3 319
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 025	- 1 085	- 1 041	- 1 033	- 1 025
Avustukset	- 364	- 343	- 442	- 361	- 354
Muut toimintakulut	- 285	- 328	- 308	- 303	- 302
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 8 058	- 8 374	- 8 389	- 8 136	- 7 953
Verotulot	4 489	4 492	4 875	5 031	5 188
Valtionosuudet	3 439	3 520	3 398	3 450	3 510
Rahoitustuotot ja -kulut	623	283	367	187	97
Korkotuotot	141		35	35	35
Muut rahoitustuotot	728	679	708	666	666
Korkokulut	- 56	- 188	- 140	- 288	- 378
Muut rahoituskulut	- 189	- 208	- 236	- 226	- 226
VUOSIKATE	493	- 79	250	532	842
Poistot ja arvonalentumiset	- 446	- 588	- 567	- 604	- 772
Satunnaiset tuotot ja kulut					
TILIKAUDEN TULOS	47	- 668	- 316	- 72	70
Varausten ja rahastojen muutokset	6	6	6	6	6
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	53	- 661	- 310	- 65	76

4 INVESTOINTIOSA

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksottuminen investointimenoina suunnitteluvuosille sekä investointeihin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot. Investointiosassa esitetään kunnan hallintosäännön mukaisesti ne investoinnit, joiden arvonlisäveroton arvo on vähintään 10 000 euroa.

Investointimenona budjetoidaan pysyviin vastaaviin aktivoitavien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot sekä sijoitukset tytäryhteisöjen osakkeisiin ja pääomaosuuksiin sekä peruspääomasijoitukset kuntayhtymiin. Investointien hankintamenot budjetoidaan arvonlisäverottomin hinnoin lukuun ottamatta vähennysrajoitteisen toiminnan piiriin kuuluvia hankintamenoja.

Investointituloina saatavat rahoitusosuudet voivat olla joko valtionosuutta tai muuta rahoitusosuutta. Rahoitusosuus budjetoidaan tuloksi sille vuodelle, jonka aikana oikeus tuloon arvioidaan kunnalle syntyvän. Muita investointituloja ovat muun muassa aktivoitujen pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutuksesta saatavat tulot tasearvosta. Investointiosassa esitetty kiinteistöjen myynti on tällainen tulo ja se on arvio koko kunnan kiinteistöjen myynneistä. Arvioidut luovutusvoitot tai -tappiot budjetoidaan käyttötalousosaan.

Investointiosassa valtuusto hyväksyy kustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot hankkeille. Valtuustoon nähden sitova taso on hankekohtainen nettoinvestoinnin määrä.

Investointiosaan on otettu kokonaissumma rakennusten korjauksiin. Kokonaissummasta kohdennetaan talousarviovuoden aikana eri kohteille tarvittava määräraha hallintosäännön mukaisesti.

Talousarvio vuoden 2025 investointien osalta ei tule toteutumaan suunnitellun mukaisesti. Suunnitelluista investoinneista jää suurimmaksi osaksi toteutumatta Karesuvannon monitoimitalo, eläinlääkäritilat, varavoimakone ja sijoitus Enontekiön Vesihuolto Oy:öön.

Investoinnit yhteensä

	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Investoinnit				
Menot	-6 124 000 €	-4 889 000 €	-3 772 000 €	-2 000 000 €
Tulot	240 000 €	5 000 €	5 000 €	5 000 €
Netto	-5 884 000 €	-4 884 000 €	-3 767 000 €	-1 995 000 €

Investoinnit ryhmittäin yhteensä

	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kaavoitus				
Menot	-80 000 €	-40 000 €	-40 000 €	0 €
Netto	-80 000 €	-40 000 €	-40 000 €	0 €
Maa-alueet, rakennukset ja rakennelmat				
Menot	-4 200 000 €	-3 870 000 €	-1 475 000 €	-290 000 €
Tulot	240 000 €	5 000 €	5 000 €	5 000 €
Netto	-3 960 000 €	-3 865 000 €	-1 470 000 €	-285 000 €
Koneet ja kalusto sekä ohjelmistot				
Menot	-90 000 €	-125 000 €	0 €	0 €
Netto	-90 000 €	-125 000 €	0 €	0 €
Sijoitukset				
Menot	-1 754 000 €	-854 000 €	-2 257 000 €	-1 710 000 €
Netto	-1 754 000 €	-854 000 €	-2 257 000 €	-1 710 000 €

Investoinnit ryhmittäin investoinneittain

Kaavoitus

	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kaavoitus				
Kilpisjärven yleiskaava				
Menot	-50 000 €	-20 000 €	-20 000 €	

Netto	-50 000 €	-20 000 €	-20 000 €	
Kuvaus	Kilpisjärven alueen yleiskaavan laatiminen.			
Perusteluteksti	Kilpisjärven alueen kehittämisen mahdollistaminen tulevaisuuteen.			
Pohjois-Kilpisjärven asemakaava				
Menot	-30 000 €	-20 000 €	-20 000 €	
Netto	-30 000 €	-20 000 €	-20 000 €	
Kuvaus	Pohjois-Kilpisjärven alueen asemakaavan laatiminen			
Perusteluteksti	Pohjois-Kilpisjärven alueen kehittämisen mahdollistaminen tulevaisuuteen.			

Maa-alueet, rakennukset ja rakennelmat

	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Maa-alueet, rakennukset ja rakennelmat				
Kiinteistöjen hankinta ja myynti				
Menot	-150 000 €	-150 000 €	-150 000 €	-150 000 €
Tulot		5 000 €	5 000 €	5 000 €
Netto	-150 000 €	-145 000 €	-145 000 €	-145 000 €
Kuvaus	Uusien kiinteistöjen hankinta (uusinvestointi) ja kiinteistöjen myynti.			
Hetan päiväkodin paloilmoinjärjestelmä				
Menot	-15 000 €			
Netto	-15 000 €			
Karesuvannon monitoimitalo				
Menot	-2 800 000 €	-3 000 000 €	-1 000 000 €	
Netto	-2 800 000 €	-3 000 000 €	-1 000 000 €	
Kuvaus	Uusi koulu-monitoimirakennus, johon tulee tilat myös varhaiskasvatukselle ja kouluterveydenhuollolle. Korvausinvestointi.			
Perusteluteksti	Entinen koulu on purettu sisäilmaongelmien takia ja koulun sekä varhaiskasvatuksen toiminta on tällä hetkellä väistötiloissa. Tavoitteena on saada koulu- ja varhaiskasvatustoiminnalle uudet ajantasaiset tilat ja näin parantaa palvelukykyä.			
Kiinteistöjen kunnostus				
Menot	-95 000 €	-100 000 €	-100 000 €	-100 000 €
Netto	-95 000 €	-100 000 €	-100 000 €	-100 000 €
Kuvaus	Kiinteistöjen peruseräparannukset ja kunnostukset. Korvausinvestointi.			
Perusteluteksti	Kiinteistöihin ilmenevien investointirajan ylittävien tehtävien suorittamiseksi.			
Hetan paloaseman muutostyöt				
Menot	-40 000 €			
Netto	-40 000 €			
Lämpölaitoksen uusiminen				
Menot	-150 000 €			
Netto	-150 000 €			
Luppokoti (uusi)				
Menot	-800 000 €			
Tulot		240 000 €		
Netto	-560 000 €			
Eläinlääkäritilat				
Menot	-150 000 €			
Netto	-150 000 €			
Kilpisjärven koulun muutostyöt				
Menot		-350 000 €		
Netto		-350 000 €		
Kuvaus	Kilpisjärven monitoimitalon yläkerran muunto opetuskäyttöön. Muutosinvestointi.			
Perusteluteksti	Käyttöönlakkotilan muuntaminen toisessa kerroksessa opetuskäyttöön. Vaihtoehtona laajennusinvestointi.			
Kaukolämpölinjan muuttaminen				
Menot		-45 000 €		
Netto		-45 000 €		
Kuvaus	Kaukolämpölinjan muuttaminen. Laajennusinvestointi.			
Perusteluteksti	Kaukolämpölinjan muuttaminen ja lämmönvaihtimen siirtäminen vanhasta Kiepin rakennuksesta Virastotalolle.			
Kilpisjärven koetalon peruskorjaus				
Menot		-225 000 €	-225 000 €	
Netto		-225 000 €	-225 000 €	
Kuvaus	Kilpisjärven koetalon peruskorjaus. Korvausinvestointi.			
Perusteluteksti	Rakennus ja rakennusosat ovat käyttöikänsä lopussa, raskas peruskorjaus. Vaihtoehtoisena harkintana rakennuksesta luopuminen kunnan osalta.			
Hetan alueen kunnallistekniikan laajentaminen				

Menot				-40 000 €
Netto				-40 000 €
Kuvaus	Kunnallistekniikan laajentaminen Hetan kaava-alueilla. Uusinvestointi.			
Perusteluteksti	Investointi tukee Hetan alueen kehittämistä.			

Koneet ja kalusto sekä ohjelmistot

	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Koneet ja kalusto sekä ohjelmistot				
Valmius ja varautuminen (varavoima)				
Menot	-90 000 €	-90 000 €		
Netto	-90 000 €	-90 000 €		
Kuvaus	Varavoimakoneen hankinta, Hetan koulukeskus. Uusinvestointi.			
Perusteluteksti	Varautuminen.			
Hetan kirjaston valaistuksen uudistus				
Menot		-25 000 €		
Netto		-25 000 €		
Kuvaus	Hetan kirjaston valaistuksen uusiminen. Korvausinvestointi.			
Perusteluteksti	Käyttöikänsä lopussa olevan valaistuksen uusiminen.			
Osallistava budjetointi				
Menot		-10 000 €		
Netto		-10 000 €		
Kuvaus	Osallistava budjetointi. Uusinvestointi.			
Perusteluteksti	Kuntalauskyselyn perusteella valitaan investointikohde.			

Sijoitukset

	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Sijoitukset				
Sijoitus Enontekiön Lentoasema Oy				
Menot	-254 000 €	-324 000 €	-257 000 €	-210 000 €
Netto	-254 000 €	-324 000 €	-257 000 €	-210 000 €
Kuvaus	Sijoitus Enontekiö Lentoasema Oy:hyn. Uusinvestointi.			
Sijoitus Enontekiön Vesihuolto Oy				
Menot	-1 500 000 €	-280 000 €	-2 000 000 €	-1 500 000 €
Netto	-1 500 000 €	-280 000 €	-2 000 000 €	-1 500 000 €
Kuvaus	Sijoitus Enontekiön Vesihuolto Oy:hyn. Uusinvestointi.			
Perusteluteksti	Sijoituksella saadut varat yhtiö käyttää investointeihin Kilpisjärven vesihuollon alueelle.			
Sijoitus Kiinteistö Oy EKA				
Menot		-250 000 €		
Netto		-250 000 €		
Kuvaus	Sijoitus Kiinteistö Oy EKA:aan.			
Perusteluteksti	Arvonlisäverovelvoitteiden laiminlyönneistä aiheutuneiden kustannusten kattamiseen.			

5 RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa osoitetaan, miten kunnan menot rahoitetaan ja kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin. Rahoitusosaan kootaan tulorahoituksen ja investointien sekä anto- ja ottolainauksen kassavirrat yhteen laskelmaan. Kunnan toiminnan häiriötön jatkuminen edellyttää, että rahan lähteiden on katettava rahan käyttö. Mikäli tulorahoitus ei riitä menoihin, kunnan on rahoitusosassa osoitettava tarvittava rahoitus. Kunta voi kattaa rahoitustarvettaan lainanotolla tai vapauttamalla rahoitus- tai vaihto-omaisuuteen sitoutunutta pääomaa.

ENONTEKIÖN KUNTA

Rahoituslaskelma (1 000 euroa)				TP		TA		TA		TS		TS	
				2024		2025		2026		2027		2028	
Toiminnan rahavirta													
Vuosikate				493	-	50		250		532		842	
Satunnaiset erät				-		-		-		-		-	
Tulorahoituksen korjauserät				-	214	-	100	-	175	-	175	-	215
Investointien rahavirta													
Investointimenot				-	11 722	-	6 124	-	4 889	-	3 772	-	2 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin				5 149		240		-		-		-	
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustulot				153		105		180		180		220	
Toiminnan ja investointien rahavirta				-	6 141	-	5 929	-	4 634	-	3 235	-	1 153
Rahoituksen rahavirta													
Antolainauksen muutokset													
Antolainasaamisten lisäykset				-		-		-		-		-	
Antolainasaamisten vähennykset				-		-		30		30		30	
Lainakannan muutokset													
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				2 716		5 944		4 769		3 732		1 960	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys				-	216	-	216	-	38	-	276	-	463
Lyhytaikaisten lainojen muutos				-	141		-	-		-		-	
Rahoituksen rahavirta yhteensä				2 359		5 728		4 761		3 486		1 527	
Vaikutus maksuvalmiuteen				-	3 782	-	201	127		251		374	

Tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran

kertymä 5 vuodelta	4 829	-1 617	-15 306	-19 403	-21 092
Investointien tulorahoitus, %	7	-1	5	14	42
Laskennallinen lainanhoitokate	1,3	0,1	0,3	0,5	0,6

6 TYTÄRYHTIÖT

Enontekiön Vesihuolto Oy

Yhtiön tehtävä

Enontekiön Vesihuolto Oy:n tehtävänä on huolehtia toiminta-alueellaan vesi- ja viemärlaitostoinnasta liiketaloudellisin perustein yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti.

Laitos vastaa veden hankinnasta, käsittelystä ja jakelusta, viemäroinnistä ja viemärivereden käsittelystä sekä laitoksen tarvitsemien laitosten, laitteiden ja johtojen suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta sekä toiminnan kehittämisestä.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

3. Ihmiset

Tavoite: Vv-palveluiden kehittäminen ja tarjoaminen, verkostojen reuna-alueilla.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Runkoverkoston laajentaminen	0	2
Vastuu	Toimitusjohtaja	

1. Hyvinvointi

Tavoite: Toimitettava vesi on laadukasta ja täyttää sille asetetut laatuvaatimukset.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Tarkkailutulokset	0	100
Vastuu	Toimitusjohtaja	

2. Elinvoima

Tavoite: Yhtiön mahdollisuus ja valmius, verkoston sekä toimintojen laajentamiseen toimintojen kehittyessä

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Kilpisjärven investointisuunnitelmien päivitys	0	100
Kilpisjärven paineongelman ratkaiseminen	0	100
Vastuu	Toimitusjohtaja	

4. Asuminen

Tavoite: Jätevedenpuhdistamoiden toiminta täyttää ympäristölupaehtojen raja-arvot.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Tarkkailutulokset	0	100
Vastuu	Toimitusjohtaja	

Henkilöstö

Enontekiön Vesihuolto Oy:tä ei ole merkitty työnantajarekisteriin, yhtiö ostaa henkilöstöpalvelut kokonaisuudessaan Enontekiön kunnalta.

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset			
Määräaikaiset			
Yhteensä	0	0	0

Talous ja tunnusluvut

1 000 €	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Liikevaihto	604	622	677	680	680
Liikevoitto	-44	13	57	60	60
Tilikauden voitto/tappio	-56	3	23	25	25
Taseen loppusumma	3 262	3 460	3 593	5 500	6 896
Omavaraisuusaste %	44	47	52	69	76
Lainakanta	1 133	1 110	1 080	1 060	1 030
Investoinnit	165	1 500	230	2 000	1 500

Enontekiön Liikekiinteistöt Oy

Yhtiön tehtävä

Enontekiön liikekiinteistöt Oy:n yhtiöjärjestyksen mukaisena toimialana on kiinteistöjen ja rakennusten hallinta omistus- tai vuokraoikeuden nojalla sekä niihin liittyvä rakennuttaminen. Yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteää omaisuutta ja yhtiö voi olla osakkaana muissa yhtiöissä.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

3. Ihmiset

Tavoite: Vuokralaisten yhteistyön, yhteisöllisyyden ja vaikuttamisen merkittävä kehittäminen		
Mittarit	Lähtö	Tavoite
Vuosittain tapahtuva yhteistyöilta	1	1
Tapahtumien järjestäminen yhteistyössä yrittäjien kanssa	3	4
Vastuu	toimitusjohtaja	

1. Hyvinvointi

Tavoite: Toiminnallisia, turvallisia ja monimuotoisia toimitiloja eri asiakassegmentteihin.		
Mittarit	Lähtö	Tavoite
Salkuttaminen	1	2
Ns Osuuspankintalon käyttöasteen ja kustannusrakenteen tehostaminen	1	2
Vastuu	toimitusjohtaja	

2. Elinvoima

Tavoite: Enontekiön kunnan strategian mukaisesti tuottaa laadukkaita liiketilapalveluja.		
Mittarit	Lähtö	Tavoite
Asiakastyytyväisyys	1	1
Käyttökiellossa olevien tilojen palauttaminen liiketoimintaan. Tällä hetkellä 2 tilaa käyttökiellossa.	0	2
Vastuu	toimitusjohtaja	

4. Asuminen

Tavoite: Vihreä siirtymä liiketoiminnassa.		
Mittarit	Lähtö	Tavoite
Vihreän siirtymän tavoitteiden kirkastaminen	1	2
Toiminnallisuuksien määrittäminen vihreään siirtymään	1	2
Vastuu	tekninen isännöitsijä	

Henkilöstö

Enontekiön Liikekiinteistöt Oy:llä ei ole palkattua henkilökuntaa. Yhtiö ostaa tarvittavat henkilöresurssit Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asunnoilta.

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Vakinaiset	0	0	0		
Määräaikaiset	0	0	0		
Yhteensä	0	0	0	0	0

Talous ja tunnusluvut

1 000 €	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Liikevaihto	200	311	275	375	400
Liikevoitto	-104	9	-60	-20	10
Tilikauden voitto/tappio	-91	-139	-55	-50	20
Taseen loppusumma	2 073	2 200	2 500	2 500	2 500
Omavaraisuusaste %	90	95	90	80	83
Lainakanta	0	100	200	200	180
Investoinnit	5	100	300	0	0

Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asunnot

Yhtiön tehtävä

Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asuntojen toimialana on omistaa tai vuokraoikeuden nojalla hallita kiinteistöjä ja omistaa niille rakennettuja asuintaloja.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

3. Ihmiset

Tavoite: Asukkaiden viihtyvyyden , yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen lisääminen.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Asukastoimikunnan aktivointi ja tukeminen (500€)	0	1
Asukastoimikunnan kokouksen järjestäminen ja tulosten jalkauttaminen	0	1
Asiakasdemokratia lain huomioiminen toiminnoissa	1	1
Asukkaiden yhdessä tekemisen aktivointi	1	1
Vastuu	toimitusjohtaja	

1. Hyvinvointi

Tavoite: Yhtiön tavoitteena on tuottaa sellaisia palveluja, jotka varmistavat arjen turvallisuuden ja asukkaiden viihtyvyyden.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Asiakastyytyväisyys tutkimus	1	1
Käyttöasteen varmistaminen	93	95
Vastuu	toimitusjohtaja	

2. Elinvoima

Tavoite: Riittävän liiketoiminnallisen käyttöasteen ja muiden tuottojen varmistaminen.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Käyttöaste	93	95
Muiden tulojen kehittyminen positiivisesti	400 000	500 000
Vastuu	toimitusjohtaja	

4. Asuminen

Tavoite: Rakennuskannan salkuttaminen, vihreän siirtymän prosessointi ja laadukkaan asuntokannan varmistaminen.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Kuntoarvio, ja PTS	1	1
Salkutus	1	1

Vihreän siirtymän prosessointi	1	2
Liiketoiminnasta poissa olevan kohteen optimointi	1	3
Ulkoalueiden viihtyvyyden varmistaminen	0	1
Vastuu	toimitusjohtaja, tekninen isännöitsijä, kiinteistösihteeri	

Henkilöstö

Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asuntojen strategiana on ylläpitää ja kehittää henkilökunnan ammattitaitoa, sekä sitouttaa henkilökunta.

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset	6,5	7,5	7
Määräaikaiset	0	0	1
Yhteensä	6,5	7,5	8

Talous ja tunnusluvut

1 000 €	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Liikevaihto	857	1 200	1 300	1 400	1 400
Liikevoitto	10	-148	-136	-50	10
Tilikauden voitto/tappio	35	-159	-160	-80	20
Taseen loppusumma	3 368	3 300	3 300	3 300	3 300
Omavaraisuusaste %	27	20	23	25	25
Lainakanta	2 234	2 084	2 000	1 900	1 800
Investoinnit	0	25	150	25	25

Enontekiön Lentoasema Oy

Yhtiön tehtävä

Yhtiön tehtävä on toimia Suomen ilmailuviranomaisen hyväksymänä lentoasemaoperaattorina ja ylläpitää Enontekiön kunnassa sijaitsevaa lentoasemaa. Yhtiö kehittää lentoaseman toimintaa kestäväällä tavalla ympärivuotiseksi kouluttavaksi lentoasemaksi. Yhtiö varmistaa nykyisten asiakkaiden pysyvyyden palvelemalla asiakkaita hyvin ja keskittyä samalla tulevaisuuden ilmailun kehittämiseen.

Tavoitteet, mittarit ja vastuut

1. Hyvinvointi - Arjen turvallisuudesta huolehtiminen

Tavoite: Lentoaseman kehittyminen alueen elinvoimaa tukevalla tavalla. Lentoasema on tukemassa mahdollisuuksia ylläpitää ja kehittää arjessa tarvittavia palveluita. Toimivat palvelut, (mukaan lukien viranomaispalvelut) takaavat osaltaan arjen turvallisuuden.

Toimenpiteet Lentoaseman kehittää liiketoimintaansa Enontekiön Lentoasema Oy:n strategian mukaisesti.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Liikevaihto (tuhatta euroa)	502	1 000
Tulos (tuhatta euroa)	- 509	- 300
Vastuu	toimitusjohtaja	

2. Elinvoima - Ympärivuotisen matkailun kehittäminen

Tavoite: Lentoaseman lentokauden pidentäminen. Lentokaudella tarkoitetaan charter-, business jet- ja reittiliikennettä.

Toimenpiteet Lentoasema markkinoi matkailua yhteistyössä kunnan kanssa (ja itsenäisesti). Lentoasema tavoittelee olemassa olevien asiakkaiden lisäksi uusia asiakkaita ja reittilentoja.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Lentokauden pituus (päiviä vuodessa)	58	65
Matkustajamäärä (saapuvat ja lähtevät matkustajat)	38 327	42 160
Operaatiomäärä (laskeutumiset ja lento-onlähdöt)	248	273
Vastuu	toimitusjohtaja	

3. Ihmiset - Yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen lisääminen

Tavoite: Lentoaseman toiminta on läpinäkyvää, lentoasemalla (Enontekiö Arctic Airport) on vahva brändi paikallisesti ja kansainvälisesti.

Lentoasema on työnantaja, josta henkilöstö ja kuntalaiset ovat ylpeitä

Toimenpiteet Lentoasema mainostaa kunnan ja alueen palveluita. Lentoasema viestii aktiivisesti brändinsä mukaisesti. Lentoasema mahdollistaa aktiviteetteja, joihin alueen toimijat ja asukkaat voivat osallistua.

Lentoasema tarjoaa henkilöstölleen hyvät työolot ja mahdollisuuden kehittyä ammatillisesti. Lentoasema ottaa käyttöön työtyytyväisyyskyselyn.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Työtyytyväisyyskysely tehty	0	1
Kausityöntekijöiden lukumäärä	22	30
Vuosittainen yleisötilaisuus, tapahtuma, harjoitus tot.	1	1
Vastuu	toimitusjohtaja	

4. Asuminen - Vihreän siirtymän investoinnit/toimet ja energiatehokkuus

Tavoite: Lentoaseman energiatalouden kehittäminen ja energiatehokkuuden parantaminen

Toimenpiteet Lentoasema / ENF Infra Oy parantaa rakennuskannan energiatehokkuutta erilaisin energiatehokkuutta parantavin toimenpitein (lisälämmöneristys, lämmön talteenotto, vaihtoehtoiset energialähteet), jotka samalla parantavat myös asiakaskokemusta.

Lentoasemaa operoidaan mahdollisimman energiatehokkaasti.

Mittarit	Lähtö	Tavoite
Sähkönkulutus vuodessa (kWh)	530	500
Toteutetut energiainvestoinnit ja toimenpiteet vuodessa (kpl)	0	1
Vastuu	toimitusjohtaja	

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset	6	5	6
Määräaikaiset	3	20	20
Yhteensä	9	25	26

Talous ja tunnusluvut

1 000 €	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Liikevaihto	502	1 115	1 370	1 439	1 511
Liikevoitto	-507	-19	-324	-257	-210

Tilikauden voitto/tappio	-509	-19	-324	-257	-210
Taseen loppusumma	772	356	814	764	726
Omavaraisuusaste %	0	0	29	31	32
Lainakanta	0	0	0		
Investoinnit	64	313	80		

Laskelmassa on oletettu, että kunnalta saadaan vuosittain pääomitusta tilikausien tappioita vastaava määrä

ENF Infra Oy

Yhtiön tehtävä

Yhtiö omistaa ja hallinnoi Enontekiön kunnassa sijaitsevan lentoaseman maa-alueita ja infrastruktuuria. Tehtävänä on toimia maa-alan ja kiinteän infran omistajana ja vuokrata niitä Enontekiön Lentoasema oy:lle.

Yhtiö on voittoa tavoittelematon organisaatio.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

Henkilöstö

Yhtiöllä ei ole omaa palkattua henkilöstöä.

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TA2026
Vakinaiset			
Määräaikaiset			
Yhteensä	0	0	0

Talous ja tunnusluvut

1 000 €	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Liikevaihto	62	62	101	101	101
Liikevoitto	-2	1	0	0	0
Tilikauden voitto/tappio	-2	1	0	0	0
Taseen loppusumma	697	713	697	697	697
Omavaraisuusaste %	97,00	95,00	97,00	97,00	97,00
Lainakanta	0	0	0		
Investoinnit	0	0	0		